

**HOLWERF** KERST/NIEUW-  
JAARSDUMMER '75

Ontwerp voorpagina:  
Jan Paschedag 6a

UIT DE INHOUD

interview met bert stobbelaar	3
reacties op a.braet	4,26,34
griekse reis	5
taal als fetisjisme	11
dekanologia	13
oudervereniging	15
de telegram	20
de feestweek en de rest	28
schaaksimultaan	30
bouw-es-wat-anders	32
witkar	36
reiscommissie	37
anonieme brief	14
soos en kruidentuin	17

R E D A C T I E

Wim van der Wurff 6b  
Titus Williams 5b  
L.Th.H. Verzuu (eindred.)

VASTE MEDEWERKERS

A.C. Braet  
A.A. Peters  
Mw A. van Straaten  
Namens de oudervereniging  
J.P. Uiterwijk  
Jan van Galenstraat 184''  
Amsterdam  
Tel.: 18 73 25

BOLWERK nr 5  
verschijnt 3 februari 1976  
Kopy gaarne binnen  
vóór 27 januari.

## W A T E E N F E E S T !

Het is nu mogelijk van enige afstand terug te kijken op de belevenissen van een grandioos afscheidsfeest.

Natuurlijk brengt afscheid nemen emotie, weemoed met zich mee. Die waren er overigens al bij het afsluiten van het schooljaar, bij het uitreiken van de diploma's. Je realiseert je daarbij telkens dat het "voor het laatst" is.

De feestweek was echter zo uitbundig, dat alle andere dan feestelijke gevoelens naar de achtergrond werden verschoven. Eucharistieviering, ontbijt, toneel en cabaret, sport spel en feest voor de leerlingen, sessie en receptie, reunie met meer dan 1000 oudleerlingen en een feestelijk slot in "kleinere kring" dingen om de voorrang als je vraagt waar het hoogtepunt lag. Dit is dan ook niet aan te geven, tenzij je even door de oppervlakte heen kijkt. Dan komt als onbetwistbaar meest markante facet van alles naar boven, dat zó velen, zó enthousiast zó veel werk hebben verzet om dat alles tot stand te brengen en dat al zó lang van te voren om van het opruimen na afloop maar niet te spreken. Dit facet is het, dat dit feest bij mij doet voortduren, dat er een blijvend feest van maakt.

Heel veel dank aan allen, in de eerste plaats voor deze kostelijke en kostbare herinnering, die mij bij zal blijven; daarnaast voor de vele vriendelijke en sympathieke woorden, brieven, bloemen en geschenken. De leerlingen speciaal bedankt: Als mijn knutselwoede niet het gewenste resultaat bereikt, zal ik het niet aan het gereedschap kunnen wijten! Dank voor het fraaie geschenk, dat U, ouders, mij via uw bestuur overhandigde en voor de sympathieke vorm, waarin het gebracht werd. Bestuur en collegae bereikte ik reeds op andere wijze, toch zij mijn dank hier herhaald.

Met groot vertrouwen heb ik de leiding overgedragen aan mijn opvolger, de heer Siewe. Over zijn kwaliteiten hoef ik niets te zeggen, die zijn bekend. Ik wens hem vele succesvolle jaren toe, ten faveure van de gehele Pius X-gemeenschap en ik hoop dat ook hij steeds op uw aller sympathieke steun en medewerking mag rekenen. Hoeveel dat waard is heb ik nu pas volledig leren beseffen.

Ik blijf - op enige afstand - het reilen en zeilen met grote belangstelling volgen en hoop vaak in uw midden te zijn, al was het maar om herinneringen op te halen.

Ed. Koster.

# OFFICIEEL

## informatie

### NACHTMIS

woensdag 24 december om 22 uur is er voor leerlingen en familie een nachtmis in de aula. het koor o.l.v. th.tel zingt de missa brevis van mozart.

er zijn nog enkele plaatskaarten (à f 1,=) te verkrijgen bij g. herben, h. rurup of th. tel. haast u!

### AGENDA

vrijdag 19 december: trimes-  
tersluiting, middagsoos,  
19.30 uur film

maandag 5 januari: studiedag  
docenten, geen lessen

dinsdag 13 januari: 20 uur  
voorlichtingsavond voor ouders  
van toekomstige brugklassers

woensdag 14 januari: 10 tot 14 u  
open huis voor toekomstige brug-  
klassers en hun ouders

donderdag 22 januari: 10 tot 14 u  
open huis voor alle ouders

### HUISWERKKLAS

De huiswerk-toezicht-klas zal  
deze cursus geen doorgang kunnen  
vinden wegens gebrek aan belang-  
stelling.

De huiswerk-begeleiding-klas  
is nu bijna volgeboekt.

Op 27 november overleed de  
vader van Angeliqve Preud'  
homme.

Op 5 december overleed de  
vader van Ria Spanjaard.  
Zij rusten in vrede.

### STUDIETOELAGEN

Diegenen die dit jaar een stu-  
dietoelage hebben, krijgen voor  
5 januari een mededeling of een  
aanmeldingskaart, waarmee zij de  
benodigde formulieren kunnen ver-  
krijgen. Wie niets gekregen heeft,  
en toch een studietoelage wil  
aanvragen, moet in januari op  
school een aanmeldingsformulier  
halen.

### FOTO'S

Bestellingen van foto's van de  
feestweek -in de kapel te be-  
zichtigen- gelieve men te plaat-  
sen vóór 19 december. Dit geldt  
voor leerlingen en docenten.



*Prettige  
Kerstdagen  
en  
Gelukkig  
Nieuwjaar!*

Toen hij bij een vraag een beetje raar keek, zei ik: "Wat je kwijt wilt hoor."

"Ik wil eigenlijk helemaal niet zoveel kwijt," was het antwoord. Daarom een interview van deze lengte.



# GESPRAK

MET

BERT STOBBELAAR

Ik kom van buiten, van Bussum, misschien dat dat iets met m'n bloemetjes en m'n plantjes te maken heeft. (1) Nou valt weinig te vertellen, ik was een oppassende leerling natuurlijk, zoals je wel begrijpt haha.....echt waar. Oh vroeger waar wij zaten, gebeurde nooit zoveel, heel kinderachtig allemaal, maar wel leuk, verstoppertje spelen (enzo). Nee, ik was wél lui, dat wil zeggen, ongeconcentreerd en 't zootje ongerief dat wij kregen aangeboden, daar had ik niet zo'n hoge pet van. Dat heb ik natuurlijk later maar verzonnen, ik leerde 't gewoon niet (..) Ik ben de middelbare school eigenlijk pas leuk gaan vinden in de bovenbouw.

Ach ik was maar een klein jongetje, hoor. Niet dat ik nooit wat zei, ik ben later ook wel in besturen gegaan. Maar dat zo echt dingen willen dat is eigenlijk pas later gekomen, toen ik ging studeren, en ~~wat~~ name toen ik ging werken.

-Je hebt veel beroepen gehad hè?  
Ikke?

-Daar vertelde je wel eens over toen ik les van je had. Ach ik zeg toch hardstikke dikwijls maar wat haha... nou, ik ben werkstudent geweest. Ik had niet veel geld en heb dus veel baantjes gehad, dat wel ja...

Ik heb een erg sobere studentijd gehad en daar ben ik eigenlijk wel blij om. Mele kleine kamertjes en héél koud. Je hield alles tot op de cent bij. Toendertijd had je een actie van studenten om meer toelage te krijgen en toen vroegen ze mensen die een huishouding bijhielden om dat in te leveren. Dat heb ik toen maar niet gedaan, want dat zou het gemiddelde zo gedrukt hebben. Gegrinnik.

't Malle was dat ik bij hopies boeken kocht. Ik bracht hele middagen bij De Slegte door. Als je een pilsje dronk, dacht je: dat is een half boekje...

Ja, was een mooie tijd  
Daar geloof ik trouwens toch wel in hoor, dit 'd@egedoe' van nu. Dat is eigenlijk niet goed. Je komt als je werkt niet meer zo aan jezelf toe. Maar vroeger zeg! ik werkte niet zoveel. Haha, dan heb je veel meer tijd om te dromen, de miertjes achterna te gaan en dat soort mooie dingen. En dan kom je toch wel tot eh....ja, ik vond 't best wel zinnig ja.

## ANTWOORD AAN ANTOINE

In het vorige nummer van Bolwerk stond een stukje van Antoine voor M & M en anderen die proberen in hun manier van lesgeven te reageren op de veranderende situatie in het onderwijs en die denken dat je door dit gezamenlijk te doen jezelf bevrijdt van de sores, onzekerheid en energieverspilling die een individuele actie op dit gebied met zich meebrengt.

Met veel omhaal van woorden wordt er gezegd dat er docenten zijn die veranderingen niet willen, er geen tijd voor hebben en het bovendien niet zo zien zitten.

Dat is zo, en dat is ook nog nooit anders geweest. En niet alleen op het gebied van het onderwijs.

Maar wat dan nog ?

Je zegt dat het geen kwaad kan dit allemaal nog eens op te schrijven, erg zinvol is het ook niet als je geen moeite doet vanuit deze constatering (voor wie was die eigenlijk bedoeld?) verder te komen

Je kunt de zaak ook van een andere kant bekijken. Er zijn op het ogenblik nogal wat problemen in het onderwijs, of we dat nu leuk vinden of niet. Je kunt proberen ze zo lang mogelijk te negeren, maar op een gegeven ogenblik lukt dat niet meer omdat de tegenstelling tussen de werkelijkheid en datgene wat je doet te groot wordt. Op dat moment kun je gaan onderzoeken welke oplossingen mogelijk zijn gezien ieders beschikbare tijd, energie e.d.

Soms zullen de problemen van dien aard zijn dat er binnen de gegeven situatie geen oplossingen voor zijn; soms zullen de oplossingen wel binnen ons vermogen liggen.

Wanneer je echter uitgaat van een statiese tweedeling van vernieuwers en onwilligen kun je nooit tot een inzicht komen van wat wel en niet gerealiseerd kan worden. Je zult op die manier ook niet de moeite nemen de onwilligen te laten zien welke de mogelijkheden zijn die binnen ieders bereik liggen.

Je collega's bij voorbaat al als hopeloos kwalificeren, zo in de trant van "dom geboren, nooit iets bijgeleerd" ...; het lijkt me dat het stukje wel degelijk kwaad kan.

L.M.Janssen.

Beste Bolwerk

Ik schrijf om een grote aanmerking te maken op de eerlijkheid van de meisjes.

Ik had namelijk 18 november drie ringen laten liggen in de "dames"-w.c. Je kunt het wel stom vinden, maar ik vind het een smerige rotstreek om zo iets glashard mee te jatten.

Als je nog enig fatsoen of beter gezegd lef hebt (dat zal wel niet) in je jatterige vingers: kom dan naar me toe en geef ze terug.

En als je daar te laf voor bent: leg ze bij de conciërge! (de ringen hadden persoonlijke waarde)

Voor inlichtingen: Francisca Ploos 2a.

# GRIEKENLANDREIS/CONSEQUENTIES

## Deel 3 EPIDAVROS, EEN BLIJSPEL DEGRADEERT TOT KIJKSPEL.

Kort: in het voorafgaande kon de wakkere lezer over onze omzwervingen door de Peloponessos lezen. Na veel omzwervingen zijn we dan eindelijk aangekomen in Tolon, een vissersplaatsje aan de Golf van Argolis in Griekenland. Wat nu volgt, is hoe het verder ging.

Zaterdag, de volgende dag, zouden we de oudste archeologische plaats van Griekenland bekijken: Mycene. Ome Piet, de chauffeur met een in het oog vallende buik, bracht ons op de been, en reed ons een halfuurtje later naar Mycene, waar we voor de allergrootste hitte aankwamen. Mycene was een van de eerste geciviliceerde plaatsen in Griekenland, zonet de eerste; bewoners van deze burcht-achtige stad konden al lezen en schrijven, en hun grote hoeveelheden goud op kunstige manieren be- en verwerken. Veel van de door hen gemaakte voorwerpen, zoals de beroemde gouden dodenmaskersbekers, dolken en ander prullaria zijn nu tentoongesteld in het Nationaal Archeologisch Museum in Athene.

De op een dominerende berg gelegen vesting Mycene is in 1874 door de Duitse Archeoloog Schliemann ontdekt. Hij vond daar ook de opzienbarende goudschatten. Jammergenoeg is deze beste man een beetje ruw met de spade tekeer gegaan, en hierdoor is het een en ander niet geheel ongeschonden naar boven gekomen.

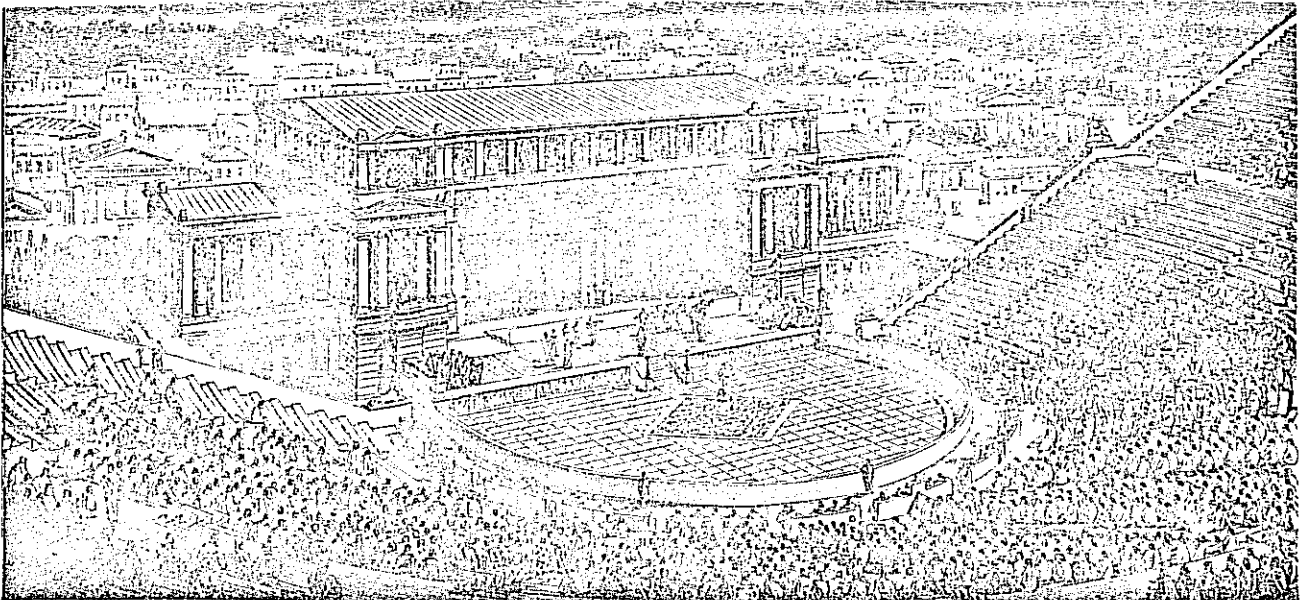
Mycene, het belangrijkste centrum van de toenmalige beschaving (1600-1200 v. Chr.) beheerst heel Argolis. In de Odyssee wordt Mycene levendig beschreven, evenals in de Ilias. Na vier eeuwen van cultuur en luister stortte de Myceense wereld ineen, kort na de Trojaanse oorlog. De Doriërs, een barbarenvolk met een, vergeleken met de Myceners, zeer lage ontwikkelingsgraad, veroverden de vestingstad, en de gehele Myceense cultuur werd vernietigd. Hoe dit mogelijk geweest is, begrijpt niemand. De hele ontwikkeling tot het leren lezen en schrijven moest door de Doriërs opnieuw doorgemaakt worden, dit duurde eeuwen!

De machtige citadelmuren van Mycene, hier en daar 15 m. dik en 19 m. hoog, dateren in hun bestaande vorm nog uit de veertiende eeuw vóór Christus. De voornaamste ingang is de z.g. "leeuwenpoort", met een natuurstenen bovendorpel van ongeveer tien ton. De Myceners, hooguit een volkje van 3000 man, verrichtten grote bouwkundige prestaties. Een moderne kraan zou nog veel moeite hebben met enkele van die blokjes steen, waaruit de muren van Mycene zijn opgebouwd.

Bij het naderen van de man in het kaartenhokje werden er door ons druk studentenkaarten uitgewisseld, want het gebruik van zo'n kaart leverde steeds een leuke korting op. We bekeken eerst die Leeuwenpoort; de twee leeuwen zijn het oudste Griekse beeldhouwwerk, dat bekend is. Ook tuinden we rond langs de fundamenten van voorraadschuren, woningen, en het paleis van Agamemnon, eens de koning van Mycene. Ook enkele zeer bijzondere "koepelgraven" werden, aan de binnenkant ook, bestudeerd. Het graf van Atreus, door de plaatselijke bevolking "het graf van Agamemnon" genoemd, was het grootste koepelgraf. Een enorme koepelvormige, ondergrondse ruimte, met daarnaast het eigenlijke grafkamertje. In de grote ruimte plachten de familieleden van de overledene elk jaar een feestmaal te houden ter ere van die overledene. De akoestiek in de koepel was geweldig; elk geluid plantte zich op een vreemde manier langs de wand voort, zodat je zelfs fluisterend een grote, kromlijnige afstand kon overbruggen.

We zouden ook een blik werpen op de letterlijke "bron der Griekse Beschaving". In ploegen van zes, steeds bewapend met een zaklantaarn, daalden we de 79 treden af, van de in de rotswand uitgebeitelde waterput. Op de bodem waren helaas alleen de verpakkingsmaterialen van flitslampjes en snoepjes te zien. Het is ons niet gelukt, hier iemand achter te laten. De oude Myceners kenden geen cement, alle stenen waren los op elkaar gestapeld. Hein bemerkte deze "degeijktheid" al snel, hoewel Mycene al velen eeuwen overleefd heeft: bij het verlaten door een in de oostelijke muur gelegen vluchtpoortje, verloor hij het toch al zo wankel evenwicht. Om zijn filmcamera van een ondergang te behoeden, werd zijn grijporgaan in een reflex op de muur gezet om nog enige steun te vinden, met als resultaat: een in een rare houding op de grond liggende Hein, met een muursegment in zijn hand. Verbijsterd stopte hij dit stuk steen snel in de muur terug. Toen we alles beklommen hadden, daalden we weer af naar de wachtende, en door de zon opgewarmde bus, die ons naar Tyrins reed, in ver vervlogen tijden een voorpost van de Myceners aan de zee. Nu zijn alleen nog maar wat kazematten te zien, en verder een enorme puinhoop. Veel fantasie moet je hier wel hebben, om de soldatenverblijven en verdedigingswerken te ontdekken!

Aan de voet van de verdedigingswerken van Tyrins ligt een gevangenis, nu tamelijk leeg, maar was men hier één jaar eerder gekomen, dan kon men honderden politieke gevangenen zien. Leuk contrast met de vestingwerken op de berg. Niet iedereen van ons gezelschap was mee de burcht Tyrins opgegaan, dit soort reizen biedt namelijk een enorme mate van vrijheid en persoonlijk initsjatief, natuurlijk binnen algemeen aanvaarde grenzen ! Op de terugweg naar de camping in Tolon was het mogelijk in het stadje Nauplion uit te stappen. Dit hebben enkele leden van onze groep dan ook gedaan. Een dominerend Venetiaans fort ligt bovenop de loodrechte rots. Volgens de A.N.W.B. reisgids is dit stadje "het prototype van een kleine Griekse stad". Dat zouden we dan wel zien. Smalle ooplopende straatjes, kleine Byzantijnse kerkjes, spierwitte huisjes, leuke visrestaurantjes die overigens zéér goedkoop waren, beheersden het stadsbeeld. Het marktplein was weer de ontmoetingsplaats van het stadje; vele boeren en zich vervelende jongeren dromden hier samen. In het haventje lag een Russisch vrachtschip, bezig met het laden van kisten met blikjes sinaasappelsap. Er was pas een kist uit de takels gevallen, en alle blikjes lagen het en der op de kade. Wij, touristen, werden door een Rus uitgenodigd, wat blikjes op te rapen. Ik mocht er zowaar een meenemen!! Klein voorbeeld van de ontspanningstechniek, gebezigd door Pius - tienners, tussen oost en west. In ruil voor het blikje lauw sinaasappelsap hebben we geen foto's van het Russische vrachtschip gemaakt. Na nog wat langs de waterkant gelopen te hebben, liften we weer terug naar de camping in een Ford uit 1947. De volgende dag waren we smorgens vrij. Dit werd op verschillende manieren gevierd: Carla, aan het strand gelegen, om de geliefde bruine kleur op te doen, Harm, die eerst een uitsmijter at, en daarna het dorpje Tolon ging verkennen, en Hein, die uitsliep, en zich mentaal voorbereide op een monster-zwemtocht naar een eilandje, 900 m. uit de kust. De morgen dus goed besteed, en dat was wél nodig, omdat de middag en nacht weer zeer eneroverend zouden zijn. Wij zouden namelijk naar Epidavros gaan. Om drie uur in de middag kwamen we daar aan. Vele kilometers buiten de gemeentegrens van Epidavros merkten we al verscheidene in groepjes bij elkaar klittende politiemensen op. Ook was het zeer druk op de weg, iets wat we op onze tocht door Griekenland nog niet hadden meegemaakt. Epidavros, of Epidauros, is het heiligdom van de god van de geneeskunde, Asclepios. In de vierde eeuw v. Chr. was Epidavros het bekendste, geneeskundige, centrum van de toenmalige wereld. Epidavros was een bedevaardsoord, een soort Lourdes dus, waar mensen konden genezen. Vele gebouwen, waaronder ziekenhuizen, tempels, bibliotheken en hotels zijn teruggevonden. Verder is het opgravingsveld nogal saai. Behalve natuurlijk de resten van de Tholos, een ronde tempel, waar de genezing plaatsvond. Men hield er wel radicale genezingsmethoden op na. Onder de Tholos namelijk, bevond zich een soort mini-doolhof, met in het midden, in plaats van lachspiegels, slangen. Dit had een totaal andere uitwerking op de patiënt, die na lang zoeken deze ruimte gevonden had. Manke benen en ander ongemak waren zó genezen, je moest trouwens wel, weifelaars vonden de dood.



Een soort schok-therapie dus, maar wél erg effectief! Het "Esculaap-tekentje, een slang om een pilaartje, dat doktoren wel op de voorruit van hun auto geplakt hebben, is hier trouwens van afgeleid. (De god Asclepion en het tekentje Esculaap) De tholos, achter de tempel, werd in de oudheid vaak beschouwd als het mooiste gebouw ter wereld. Het was



groter en rijker versierd dan de Tholos, die wij in Delfi gezien hadden. Nu staan grote delen van deze magnifieke Tholos in het museum van Epidauros, en wel zeer realistisch opgesteld. Ook hier mocht Bert niets vertellen, wat een "lichtelijk provocerende houding" van ons veroorzaakte. Verder mocht je hier ook al niet fotograferen. Op het opgravingsveld werden we daarom ook misschien gevolgd door gewapende soldaten, aangevoerd door een dom uitzierende éénsters-korporaaltje. Hadden waarschijnlijk niets anders te doen dan arme studenten de lachstuipen te laten krijgen.

Diezelfde avond zouden we ook een klassiek blijspel meemaken in het nog prachtig bewaard gebleven Griekse theater, waar Epidauros zo beroemd om is. Op de vraag van Bert, wat voor plaatsen we zouden nemen antwoordden de meesten: "De goedkoopsten" Bah, wat Hollands!! Er werden dus 40 maal 20 Drachmen betaald, zodat we allemaal een plaats van F 3,60 hadden. Om half negen begon de voorstelling, Lysistrata van Aristophanes. Bert had ons vantevoren de loop van het verhaal al duidelijk gemaakt, zodat wij ons niet hoefden te gaan vervelen. Het prachtige theater was inmiddels volgelopen met 14.000 mensen, waarvan velen helemaal uit Athene gekomen waren, een flink eind uit de buurt, zoveel hadden ze voor het "Epidavros Festival" over. Wij zaten voor onze 20 Drachmen natuurlijk helemaal bovenaan, op een paar uitzonderingen na, die de aanwijzingen van de plaatsenaanwijzers niet wilden begrijpen. Het stuk begon, microfoons e.d. werden niet gebruikt, want die antieke Grieken hadden van akoestiek wel kaas gegeten. Het stuk was wel makkelijk te begrijpen, we hadden alleen wat moeite met de "Homerische Vergelijkingen". Als het overgrote deel van het publiek aan het lachen sloeg, grinnikten wij maar wat mee. Het boekje "Hoe zeg ik het in het Grieks" was hier dus volkomen nutteloos.

De banken waren, hoewel we toch 20 drachmen betaald hadden, niet te vergelijken met de luxe "seats" van het vliegtuig: ze hadden een hoge hardheidsgraad. We konden ons nauwelijks voorstellen, hoe de oude Grieken zo'n 19 eeuwen geleden hun toga's op deze banken konden neervlijen. Na afloop van het stuk kon je precies zien, op welke rang iemand gezeten had; hoe goedkoper de rang, hoe vreemder de loop!

Alle maten in het theater zijn gebaseerd op de Pheidonische el, die gelijk is aan anderhalve Dorische voet. De stenen balustrade om de Orchestra bijvoorbeeld, is één el breed. Vooral de verhoudingen van het theater zijn met wiskundige precisie vastgesteld en uitgevoerd. De verhouding tussen de getallen 21 (van de bovenste rijen zitplaatsen) en 34 (van de lagere) is dezelfde, namelijk 0,618 als deze 34 staan tot het totaal van 55, en dit getal 55 is ook de som van de getallen 1 t/m 10 terwijl 21 de som is van de eerste 6 en 34 de som van de overige 4. Pausanias, die alle roemrijke bouwwerken in de Griekse oudheid nog had gezien, had diepe bewondering voor dit theater. Zijn ongeëvenaarde harmonie en schoonheid zijn ook voor de leek, zoals wij waren, duidelijk te zien. Gelukkig is de mooiste van alle Griekse theaters dan ook het best bewaard gebleven. Het geheel, het theater en het opgevoerde stuk maakte dan ook een enorme indruk op ons.

Het opsporen van de bus bleek die nacht, nadat wij ons met de uitstromende mensenmassa naar buiten hadden laten gaan, voor de meesten enorme problemen op te leveren. Op het parkeerterrein, waar we die middag de bus hadden achtergelaten, waren namelijk nog zo'n 100 bussen bijgekomen. Een moeilijkheid kwam er nog bij: het parkeerterrein was niet verlicht. Pas toen ongeveer 73 bussen gingen "proefdraaien" (!) konden we de koplampen van onze Lancia herkennen, door de blauwe walmen heen, hetgeen een echt Westeuropees geurtje gaf...

De raampjes van de bus mochten van Piet dan ook niet opengezet worden. Om de verkeersstroom snel af te voeren, waren alle wegen vanaf Epidavros maar in één richting te berijden, tegenliggers moesten maar wachten. Een enorme chaos was het gevolg, maar we kwamen toch nog vrij snel op de camping in Tolon aan.

Wegens de late thuiskomst, die nacht, was de vertrektijd, de volgende morgen twee uur opgeschoven. Maar o.a. daarover gaat het verslag, dat de volgende maand in BOLWERK te lezen valt. Rest ons nu nog te melden, dat we van enkele medereizigers gehoord hadden, dat vriend Den Uyl en van der Stoep óók in Griekenland vertoefden. Den Uyl zou zelfs op dezelfde camping in Itea, waar wij enkele dagen geleden waren, staan met z'n caravan.

- In het volgende BOLWERK : Eindelijk bruisend Athene bereikt.
- Met o.a. : Nagalm van de woorden van de apostel in Corinthe ?
- : Corruptie te Dafni
- : Uitgaansleven in Athene beslist géén tegenvaller !!

Opgeteekend door: Hein van Weeren, Carla Mos, Harm Ploeger.  
Met dank aan Renée van Berkum, A.N.W.B. reisgidsen.  
Getypt door Harmen van Kniphuijzen.

# OPGEDRAGEN AAN ZO'N VERDWARREN FIETSPOMP

Hij was zo mooi, zo handig  
Hij deed het zo goed  
Hij liet je nooit in de steek  
Hij was zo elegant  
en toch eenvoudig,  
die fietspomp van mij  
Maar nu is hij weg.

Wie heeft dat in hemelsnaam in zijn hoofd gehaald? Is het tegenwoordig zo slecht met onze Pius tieners gesteld dat ze geen eenvoudige fietspomp meer kunnen bekostigen. Of is het soms zo'n leuke sport om vrijdagmiddags tussen 2 en 6 uur even gauw een fietspompje te gaan jatten van een van de weinige karretjes die dan nog in de kelder van het Pius X staan? Maak dat de kat maar wijs! Of was mijn pomp zo mooi, trok hij je zo aan, dat je hem niet kon laten zitten? Zielig hoor! Nu heb ik een nieuwe gekocht, een witte met één blauw en twee rode streepjes. Hij staat wel niet zo mooi, maar mijn broek blijft heel (ingewijden in de fietssport zullen het wel begrijpen), en dat is het belangrijkste!

Hij is niet zo mooi, niet zo handig  
Hij doet het niet zo goed  
Hij laat je af en toe in de steek  
Hij is niet zo elegant,  
doch eenvoudig,  
die fietspomp van mij  
Hij zit er nu nog op  
En probeer hém niet te jatten  
Want dan krijg je het met mij te doen.....

Willy Disseldorp 6E

---

## hoogspanning in pius x \_\_\_\_\_

---

## high tension

Ja, spanning heerst er wel als de rockgroep HIGH TENSION zijn uitstekende nummers ten gehore brengt. Na een succesvol optreden op 31 oktober in de Pascal Scholengemeenschap komt HIGH TENSION op 30 januari naar het Pius.

Het vroegere Grave Yard, nu dus High Tension, geboren in de Pascal Scholengemeenschap, bestaat uit zanger en solo-/slaggitarrist Wim Budding, organist en pianist Pieter Oranje, bassist Pablo Winterstein en de drummer Peter Meuris.

Het is een rockgroep waarbij het aantal langzame nummers de overhand heeft. Volgens Pieter is het nl. onmogelijk om drie uur lang nonstop hard stuwend werk te leveren. Ook voor het publiek is het te vermoeiend. Dat wil niet zeggen dat harde stuwende nummers niet gespeeld worden, integendeel. Nummers als "High Tension", het openingsnummer en "The Graveyardsong" en ook "Rock en Roll stars" be-

horen zeker tot dat werk. Verder staat het onvergetelijke "Hello Angeline" op het repertoire, waarbij de kwaliteiten van Wim als zanger duodelijk tot uiting komen.

Het optreden in het Pascal was een grandioos succes. "Vergeet niet dat het een groot nadeel is om voor eigen publiek te spelen. Men kent je daar en stelt zich daardoor veel kritischer op. Wij waren dan ook erg bang voor een afgang, wat een enorme klap tot gevolg zou hebben gehad, na anderhalf jaar hard werken", aldus Piter Oranje.

Het wordt dus weer echt een avondje swingen. Enfin je hoort er nog wel van. Houd in ieder geval BOLWERK en het prikbord in de gaten en houd 30 januari vrij.

Christan Muiser.

## WAAR IS DE CONRECTOR ?

## ETEN !

Op maandag heeft onze klas tekenen van de heer Nijman. Deze was 17 november niet in het tekenlokaal. Wij wachtten even en toen ging ik met nog een ander meisje naar meneer Herben.

Deze was in kamer zoveel of zoveel.

Wij erheen. Ik klop en vraag, daar er geen meneer Herben te zien is, waar hij is.

O, hij is eten luidt het antwoord, maar is om één uur wel terug. Dan (daar wij niet beter weten) naar de heer Schreurs. Deze ontvangt ons niet al te vriendelijk en we worden (in niet al te vriendelijke bewoordingen) naar conrector Wegbrans gestuurd. Bij diens kamer aangekomen brandt er geen lichtje bij het een of het ander.

Ik bel aan. Geen gehoor. Nog eens, weer niets. Wij gaan.

Dan komen we meneer Peters tegen.

Is Nijman ziek ? vragen wij. "Ja".

"Waar is meneer Wegbrans" vragen wij.

Die is in de rectoriskamer.

Wij naar de rectoriskamer.

Ik klop aan en ja daar is hij.

Maar wat zit hij te doen ..... te eten.

Hieruit (en uit andere dingen die ons en anderen zijn overkomen) maken wij op dat conrectoren veel tijd aan eten besteden.

Carla Heldens lf

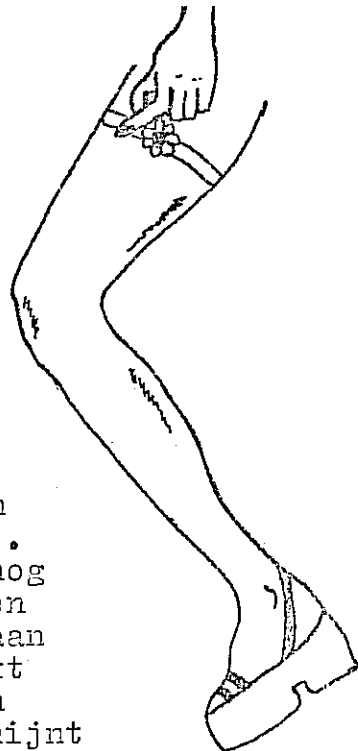
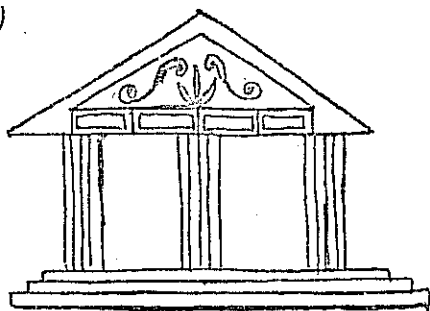
Geachte heer rector en heren conrectoren.

Bij deze protesteren wij tegen het feit dat bij het afscheid van de heer Koster de 4 - 5 - 6 klas wel een feest hebben gehad maar wij (de klassen 1 - 2 - 3) niet, alleen een sportdag die nog slecht georganiseerd is ook.

Wij hopen dat er alsnog een feest voor ons zou komen. Het is PURE discriminatie.

Wij verwachten reactie van de heer rector en de heren conrectoren.

Twee derde klassers die zich DIEP gediscrimineerd voelen.



# welmerk

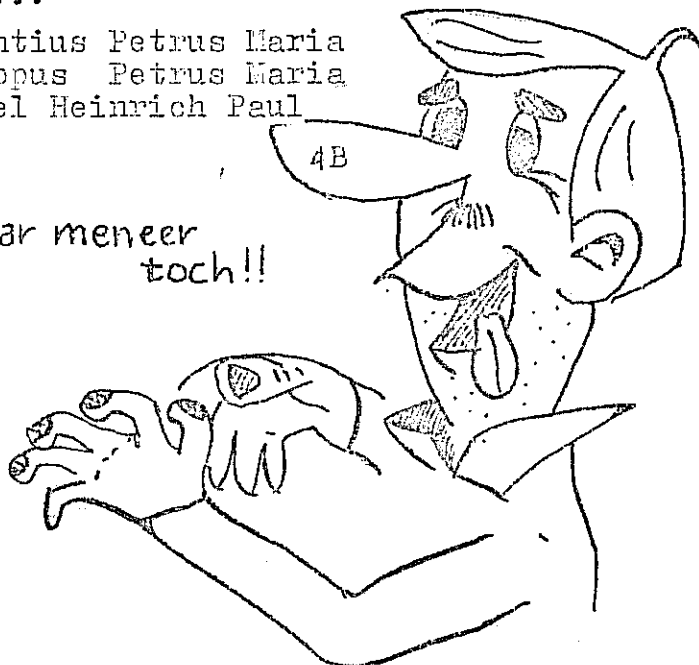
Op de kruidentuin groeit en bloeit de roosmarijn weer lekker, kom 's kijken je hoeft niet alleen te spitten xxx In de zin van in een groep dus xxx Wind... Wind, voel ik het nog... merk ik het nog door mijn kale takken?... ik dacht toen de wind door mijn bladeren ging: Ze gaan en keren nimmer weerom... xxx Hoe denkt Bolwerk erover zijn naam te veranderen in "Grolwerk" of zoiets xxx Backus schijnt ook 'n niet te onderschatten complex voor lekkere meiden uit 4F te hebben xxx Gymnasiasten zijn Psychopaten !! xxx Oh tempera, oh mores:Psychopaten, de verkrachting van de schone Griekse taal xxx Licht, licht ... Zie ik het nog, bewonder ik het nog? ...of wind ik me alleen nog maar op als het sonker is?... xxx Wie zijn of haar spijkerpen pisse is, kan bij de administratie 'n nieuwe kopen xxx Het is klein, vervelend en maakt veel herrie xxx Het STIKT van de vrijende paartjes in de kelder xxx Uit zeer betrouwbare bron hebben wij vernomen dat er een uitslaandé brand heeft plaatsgevonden onder de motorkap van de VW van onze Stoere Angel-Saks xxx Volgende maand in de Grickenlandreisserie: "Het bedorven vlees van Thermopilae" xxx De heer Wessendorf schijnt steeds meer een Greevist te worden xxx Nog enkele kernwoorden: "sex?"... "lekker, ontwapenend en ontspannend". "Middenschool?"... "Nog in een te vroeg stadium". xxx Stilte... stilte...Merk ik het nog, hier in mijn hoofd?...Of heb jij hem nu afgepakt?...



Vincentius Petrus Maria  
 Philippus Petrus Maria  
 Michael Heinrich Paul



maar meneer  
 toch!!



DE TAAL ALS NATIONALE FETISJ

OF

HELMERHORST ALS ALCHEMIST

Elke keer wanneer ik zo'n stukje van een purist onder ogen krijg, denk ik: waar haalt de man de moed vandaan? Of hij nu hoogleraar in de neerlandistiek is zoals C. Zaalberg, of leraar in de scheikunde zoals S. Helmerhorst, hij moet toch weten dat het stukje zich als een boemerang tegen de schrijver zal keren. Niemand is immers in staat te voldoen aan de eisen die zij aan taalgebruik stellen. Ik heb tenminste nog nooit een artikel van die strekking gelezen zonder op taal- en spelfouten te stuiten. (En ik kan u verzekeren mijn beroepsdeformatie ten spijt geen scherp oog voor dergelijke feilen te hebben.)

Sarcastische reacties blijven dan ook zelden uit. Ook ik zou hier triomfantelijk een opsomming kunnen gaan geven van de fouten in De taal is gansch een volk (zie vorig nummer), daarbij het leedvermaak ten top voerend bij die zin met "maar liefst" vier (4) fouten. Ik zal het niet doen. Ik zou er de rest van mijn betoog maar mee ondergraven.

"De taal is gansch een volk." Helmerhorst had geen betere titel kunnen bedenken. 'n Diets nationalisme gepaard aan een atavistisch fetisjisme (opzoeken in je Prisma-vreemdenwoordenboek) straalt ervan af. Nee, ik blaas geen detail op tot de hoofdzaak, want ik moet het mijn collega nageven: hij heeft een passend cliché uit de mottenzak gehaald, de vlag dekt de lading. Laten we deze aan een nader onderzoek onderwerpen.

Het nationalistische. De taal wordt gezien als drager en uitdrukking van de Volksgeest. Om u goed te realiseren wat dit inhoudt, moet u niet aan de Nederlandse smeltkroes denken, maar bijvoorbeeld aan het Franse cultuurimperialisme - voor mij bijna een reden om voor de harmonisatielawet te zijn, maar je moet je niet door je emoties laten meeslepen. Taalnationalisme is soms verdedigbaar, maar

dan alleen in een bepaalde fase van de geschiedenis van een land, nl. op het moment dat een ex-kolonie zich emancipeert van de overheerser. Dat geldt nu voor Suriname en dat gold eens voor ons toen wij de Spanjaarden eruit schoppen. In elke andere situatie is taalnationalisme, zoals elke andere vorm van nationalisme, een gevaarlijke kanker.

Ten tweede het fetisjistische. Voor Helmerhorst is de taal een sakraal object dat ontzag dient in te boezemen. De benadrukking van vormregeltjes, van een verstarde traditie die door schriftgeleerden bewaakt moet worden ("de dames en heren neerlandici ... zij in deze de beslissende stem") verraadt een wijd verbreide irrationele kijk op de taal. Deze wordt verabsoluteerd, verzelfstandigd, terwijl zij een instrument is dat wij naar behoeven gebruiken en aanpassen, waarbij de spraakmakende gemeente echt niet wacht op canonisering door het Groene Boekje. Als iedereen - de purist Helmerhorst inclusief - zegt de h.a.v.o. (i.p.v. Havo), dan is het de. De taal staat ons ten dienste en wij niet de taal met haar jungle van regeltjes. Wanneer wij geen zin meer durven neerschrijven zonder in het woordenboek te kijken, is er iets goed fout en niet met ons. Het moet bijvoorbeeld toch mogelijk zijn om zonder controle een betrekkelijk eenvoudig woord als "liniaal" spontaan te gebruiken, desnoods "fout"?

Ik denk dat het traditionele moedertaalonderwijs deze magische denkwijze mee heeft helpen in stand houden. Bestond (bestaat) dit niet uit dictees en stijloefeningen, waarin de leerling diep moet buigen voor het Gouden Kalf van de juiste vorm? Praktisch volkomen verwaarloosd werd (wordt) de beoefening van taal als middel (tot informatieoverdracht, tot uiting van gevoelens en verlangens, tot manipulatie, tot verkenning, tot ...). Daarbij komen heel andere normen kijken waarover een andere keer.

P.S. Ga me nu geen taalanarchisme aanwrijven, want dat hoeft uit het bovenstaande niet te volgen.

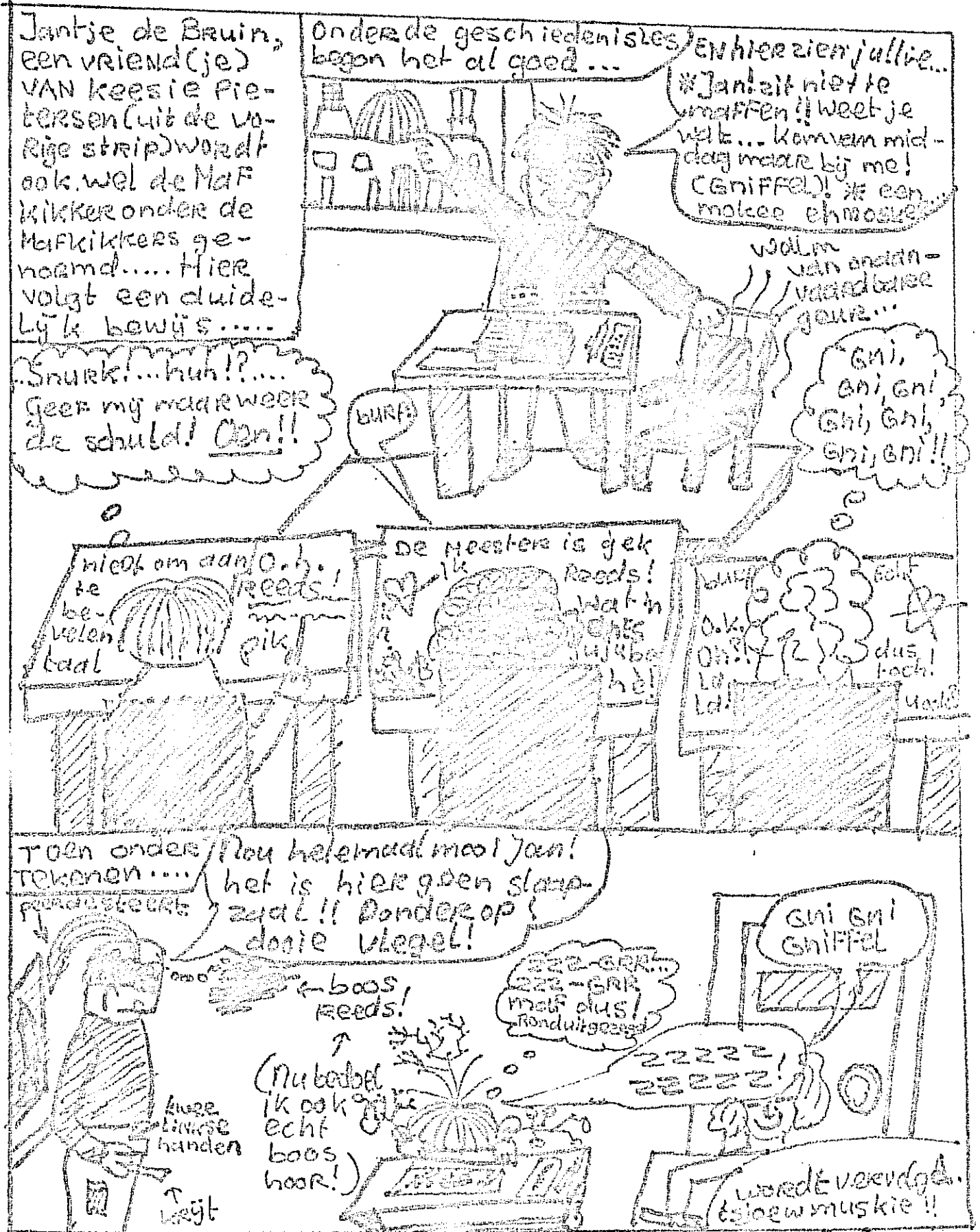
A. Braet

EEN NIEUWDEEL VAN DE STRIP :

(STRIP 2 deel 1)

# EEN JAAR VOOR DE BOEG..

→ DE Mafkikker .... (Reeds!!!)



# DEKANOLOGIA

OFWEL: BERICHTEN VAN HET SCHOOLDEKANAAT

## MO- opleidingen stoppen in '77

Met de geleidelijk afbouw van de MO-opleidingen zal in 1977 worden begonnen. Tegelijkertijd beginnen aan de nieuwe lerarenopleidingen part-time opleidingen. Aanvankelijk was het de bedoeling dat het volgende jaar al gestart zou worden met part-time opleidingen voor de vakken Nederlands, Duits, Engels en Frans. Allereerst werd echter gezegd, dat de nieuwe lerarenopleidingen nooit in staat zouden zijn om op zo korte termijn met dit tweede karwei naast de eigen dagopleidingen te beginnen. Er worden nu de nodige miljoenen uitgetrokken om de voorbereiding zo goed aan te pakken, dat er in 1977 eindelijk een begin gemaakt kan worden met de zo gewenste eenheid van dag- en avondopleidingen.

## BEURZEN VOOR STUDIE IN HET BUITENLAND

Hiervoor is een brochure heruitgegeven door het ministerie van O en W (Staatsuitgeverij).

Adres bij de dekanen.

## PAASVACANTIECURSUSSEN 1976

Tot uiterlijk 31-1-'76 kunnen leerlingen uit 4 havo en 5 vwo zich bij de decanen opgeven voor bovengenoemde cursussen. De inhoud van zo'n cursus is een één- of meerdaags bezoek aan 'n bedrijf. In de brochure "op verkenning in de paasvacantie"

vind je alle gegevens, o.a. een lijst van bedrijven in Nederland, die hieraan meewerken. De brochure is verkrijgbaar bij de decanen.

Hierbij heb ik het genoegen U te kunnen mededelen, dat tijdens de paasvakantie 1976 wederom de "schoolvlootdagen" georganiseerd zullen worden.

KONINKLIJKE

De schoolvlootdagen zijn 2-daagse excursies voor jongelui, welke in de voorlaatste klasse van een VWO-school zitten en interesse hebben voor een loopbaan als officier bij de Koninklijke marine.

MARINE.

Gedurende zo'n excursie - waar noch aan de reis, noch aan het verblijf in Den Helder kosten verbonden zijn - krijgen de deelnemers volop gelegenheid met tal van facetten van het marinebedrijf kennis te maken, waarbij demonstraties zullen worden gegeven, schepen bezocht kunnen worden, alsmede een korte vaartocht buitengaats zal plaatsvinden.

Aanvragen voor kaarten:  
Kon.Marine  
Hoofdafdeling personeel.  
Koninginnegracht 60  
Postbus 22  
Den Haag.

's-Avonds zal een forum antwoord geven op alle gerezen vragen, terwijl de nacht in het Koninklijk instituut voor de marine zal worden doorgebracht.

## Overheid gaat opleiding godsdienstleraren subsidiëren.

In augustus 1976 zullen de Katholieke leergangen te Tilburg starten met een door het Rijk gesubsidieerde opleiding van leraren godsdienstonderwijs.

Dit betekent de eerste professionele dagopleiding van leraren voor het godsdienstonderwijs, aan scholen voor voortgezet onderwijs. U-niek is de erkenning en bekostiging door de overheid van deze lerarenopleiding.

Het Mollerinstituut van de Katholieke Leergangen zal zich richten op de opleiding van leraren voor het katholiek godsdienstonderwijs. Ook hier zal de student verplicht worden een volledige opleiding in twee vakken te volgen.

## OPEN BRIEF AAN . . . .

Geachte Bolwerk lezers, vorig jaar heb ik mij d.m.v. dit schoolblad uitgesproken over het gedrag van de eerste klassers. Deze brief heeft toen veel reacties teweeg gebracht, niet allemaal positief jammer genoeg. Maar het waren reacties.

Je denkt dan dus bij jezelf: er zijn dus toch mensen die zich het probleem aantrekken. Er zal wel verbetering optreden. Nu, dit gebeurde.

De contouren van de punten waar ik mij terecht bezorgd over maakte werden minder scherp. Onze kleine leefgemeenschap werd weer rustig en vredig. Enkele uitzonderingen hier en daar buiten beschouwing gelaten.

De zomervacantie scheidt ons van het schooljaar 74/75. De lei is weer schoon geveegd. De meeste leerlingen zijn een klas opgeschoven. Zodat eerste nu tweede is en tweede derde enz. voor de oude eerste klassers zijn nu nieuwe oude zesde klassers in de plaats gekomen. De geoefende lezer zal zich nu wel afvragen, waar wil hij naar toe. Is het soms weer niet goed, zijn de eerste klassers soms weer te druk voor hem?

Nee, moet hierop mijn antwoord zijn. Het valt best mee tot nu toe. De bibliotheek is misschien wat te rumoerig, er wordt nog wel gehold op de gangen maar daar wil ik het niet over hebben.

Ook niet over jongetje Thomasje Brekelmans, die in Bolwerk drie de hogere klassen waarschuwd. Dit jongetje kan ik enkel maar de raad geven dat hij zich als eerste klasser moet gedragen.

Er is op het moment namelijk iets ergers op school gaande. Iets dat de goede verstandhoudingen op onze schoolgemeenschap ondermijnd.

Het gaat hier om de Tin Whistle. Het is natuurlijk leuk dat er een X aantal mensen zich musicaal willen scholen. Dit nobele streven wil ik allerminst de grond in boren. Maar dat er een gedeelte van deze groep zich het recht toeëigend om gedurende de tussen uren de aula te terroriseren gaat er bij mij niet in. De aula is een ruimte waar men gedurende de tussen uren kan verblijven. Men kan er op gedempte toon met elkaar communiseren, het huiswerk maken c.q. leren, maar de aula is geen oefen ruimte voor leerlingen met blikke fluitjes.

Als er nu nog een behoorlijk stuk fluit muziek ten gehore werd gebracht in plaats van de op wanordelijke wijze gerangschikte fluit en piep tonen. Dan zou ik er mezelf mee kunnen verzoenen. Maar dit erbarmelijke fluitspel roept het tegendeel bij mij op.

Daarom roep ik iedereen op om tegen deze minderheidsterreur iets te doen. En dan gaat het niet alleen om de aula maar ook om de ruimte daar buiten, de cour niet meegeteld.

Als zij iemand gedurende de lessen in de al eerder genoemde ruimte met zijn fluit bezig zien, en dan wel op een manier dat men kan aannemen dat het in de bedoeling ligt om met dit voorwerp geluid te produceren, dit persoon op dringende maar toch vriendelijke wijze te verzaken dit te staken. Geeft de persoon in kwestie geen gehoor aan dit verzoek, dan stel ik hardere acties voor b.v. zich vervoegen bij de daartoe aangewezen instanties (schoolleiding) om een klacht in te dienen, de fluit af te pakken, of de op dat moment ingegeven gevoelens te uiten. Dit alles natuurlijk alleen om de al eerder genoemde fluitmaniak tot zwijgen te brengen. Ik hoop dat ik op iederes medewerking kan rekenen. Bij voorbaat dank en veel plezier.



De inhoud van deze brief richt zich niet tot één persoon, maar tot de hele groep fluiters die zich op enigerlei wijze aan de in deze brief genoemde bezwaren schuldig maken.

Hoogachtend,  
De onbekende brief schrijver.

**D I S C R I M I N A T I E V E G E T A R I E R S ?**

Vegetariërs eten geen vlees dat weet iedereen maar wat is de reden ?  
Vegetariërs vinden het zielig voor de dieren als ze voor voedsel worden gedood (vermoord !!!!!!!).  
Niet-vegetariërs vinden dit stom, uitsloverig of ze geven de vegetariërs gelijk, maar zelf eten ze zich rond van het vlees.  
Als je vraagt aan diegene waarom hij vlees eet zal hij meestal antwoorden met: veel te lekker.  
Ikzelf begrijp die mensen niet. Vegetarisch eten is heerlijk. Er zijn talloze boekjes over vegetarisch eten, er is zelfs een vegetarische bond, met tips voor lekker eten. Thuis eten is dus geen probleem, maar als je buitenshuis wil gaan eten vind je nergens een vegetarisch eethuisje of als je vraagt om een vegetarische maaltijd hebben ze die nooit.  
Daarom deze actie: omstreeks half december wordt er op het prikbord een vel opgehangen waar serieuze mensen hun handtekening kunnen zetten. Met dit vel gaan we alle snackbars en restaurants in de buurt langs hopende dat zij voortaan vegetarische maaltijden gaan verstrekken.

Cees de Jonge 2d

**VAN DE OUDERVERENIGING**

Conform de reglementen werden op de laatste algemene ouderavond de door het bestuur naar voren gebrachte kandidaten gekozen.

Het bestuur van de oudervereniging voor het schooljaar 1975/1976 is als volgt samengesteld:

Mevr. E.B.G.Driessen-Pont,	Em.v.Meeterenstraat 19	150501
Mevr. Mr. G.F.M.Hijink-Boersma,	Nic.Japiksestraat 121	152789
Mevr. Chr.Th.M.Kimman-Voors,	Eastonstraat 146	195818
Mevr. H.J.M.Krom-Dankelman,	Paulus v.Hemertstraat 13	134107
Mevr. E.W.Spruit-Heriëd,	Pieter Calandlaan 28	150466
Dhr. C.P.Boerlage,	Louis Couperusstraat 46	116082
Dhr. P.A.A.J. van den Broek,	Johan Greivestraat 9	136478
Dhr. R.H.H. van den Hende,	Joop van Weezelstraat 6	133136
Dhr. H.B.Meyer,	Jan van Galenstraat 210	183337
Dhr. N.W.M. van Schaik,	Jan Mankesstraat 56	138565
Dhr. E.M. de Smet,	Johan Greivestraat 35	132225
Dhr. J.P.Uiterwijk,	Jan van Galenstraat 184	187325

Dhr. H.J.W. van der Wielen,	Nachtwachtlaan 189	183210
Dhr. L.G.W. Wiewel,	Jan Springerhof 35	136834

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit:

De heer E.M. de Smet	Voorzitter
De heer H.J.W. van der Wielen	Secretaris
De heer N.W.M. van Schaik	Penningmeester

#### STATUTENWIJZIGING

Op de algemene ledenvergadering d.d. 6 oktober 1975 zijn i.v.m. het aanvragen van rechtspersoonlijkheid voor onze oudervereniging de onderstaande artikelen 1 en 5 met algemene stemmen goedgekeurd.

Alle ouders van leerlingen van de eerste klassen krijgen de gewijzigde statuten thuis gestuurd.

I.v.m. besparing van kosten zou ik U willen adviseren deze pagina te voegen bij de in Uw bezit zijnde statuten. Twee jaar geleden hebben wij alle ouders de statuten toegestuurd. Mocht U alsnog een exemplaar van de definitieve statuten willen hebben dan kunt U deze schriftelijk bij mij aanvragen.

H.J.W. van der Wielen.

Artikel 1: Naam, zetel en duur.

De vereniging draagt de naam: "Oudervereniging van het Pius X Lyceum" en is gevestigd te Amsterdam.

Zij is aangegaan voor de tijd van 29 jaar en 11 maanden, te rekenen vanaf 11 december 1958.

Artikel 5: Lidmaatschap.

- a. Leden van de Oudervereniging kunnen zijn alle ouders van leerlingen; of bij onstentenis van dezen de erkende vertegenwoordiger van de leerling, ingeschreven bij de school, waaraan de vereniging verbonden is
- b. Ouders, wier kinderen de school hebben verlaten, kunnen desgewenst nog ten hoogste twee jaar lid van de oudervereniging blijven wanneer zij gedurende het laatste voorgaande jaar een bestuursfunctie of een vertegenwoordigde functie in opdracht van het bestuur hebben bekleed.

Artikel 6: Beëindiging van het lidmaatschap.

Het lidmaatschap eindigt:

- a. Doordat het lid niet langer aan de vereisten, voor lidmaatschap gesteld, voldoet.
- b. Schriftelijke opzegging aan het bestuur drie maanden vóór het einde van het schooljaar met ingang van het volgende schooljaar.
- c. Royement door het Bestuur, op grond van handelen in strijd met de statuten, of met wettig genomen besluiten van het Bestuur of de Algemene Vergadering.  
Tegen een bestuursbesluit tot royement kan binnen één maand beroep worden ingediend bij de Algemene Vergadering.

BIJBEL - AVONDEN

Herhaaldelijk wordt ons gezegd wat wordt er nu precies gedaan tijdens de godsdienstlessen. Een zeer begrijpelijke vraag in deze tijd van veranderingen.

In het verleden werden door ons avonden georganiseerd waarin godsdienstige onderwerpen in het algemeen werden besproken.

We hopen dit jaar tot een meer gerichte aanpak te komen.

Na overleg met de sectie godsdienst is er besloten voor belangstellende ouders een bijbelcursus te organiseren.

Pater de Vilder heeft zich bereid verklaard deze cursus te leiden.

De avonden zullen worden gehouden op 24/2 - 9/3 - 23/3 en 6/4.

In "Poging tot contact" hoort u er binnenkort meer van.

Houd u nu echter reeds rekening met deze data.

J.U.

SSSSSSSSSS

SSSSSSSSSOOSSSSSSSS

SSSSSSSSSS

De soos is voorlopig afgeschaft. Nee, er is Vrijdag 19 december een avondsoos. Nee, een middagsoos. Er is wel iets vrijdagmiddag, maar geen soos, want die is er op 't ogenblik niet. Een "gebeuren"? Geboren. Nee, dat is de 24ste om 10 uur maar daar moet je kaarten voor hebben. Voor de soos ook. De soos is afgeschaft, want de sooskaarten hielpen niet. Nee, er werd teveel gedronken. Nee, de muziek deugde niet. Niemand wou opruimen. Er kwamen te weinig leraren. De sherry deugde niet. Ze willen eerst een opiniepeiling onder de docenten die er nog nooit geweest zijn. Nee, het wordt te duur. Er komen feesten voor in de plaats. Er komt een hearing. Voor wie? Voor degenen die gehoord hebben dat er een hearing komt. Nee, alleen voor genodigden. Alleen voor eindexamenklassers. Als er een schoolraad is, mag de soos ook weer....

Al deze kreten in de afgelopen weken opgevangen, behalve die over de sherry, die heb ik zelf bedacht. Waarom al deze geheimzinnigheid? Kunnen er in de volgende Bolwerk niet eens wat inlichtingen gegeven worden? Het is nu wat laat voor de vorige, waarin ze heel welkom zouden zijn geweest.

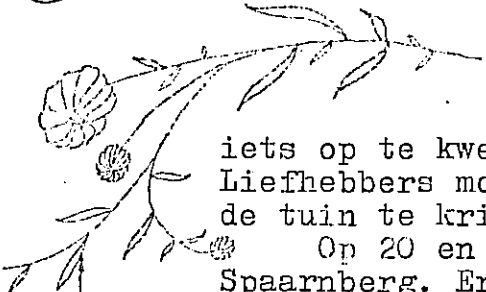
P. Hoving-Helling.

BERICHT UIT DE TUIN

In de herfstvakantie is er hard gewerkt.

De tuin krijgt gelukkig weer wat regelmatigere bezoeken; er is een flinke vracht mest gearriveerd, die verwerkt moest worden. Met het koudere weer neemt de animo om te spittentoe en de tuin vaart daar wel bij. Een paar brugklassers hebben het rabarberbed van mest voorzien. Intussen hebben een paar meisjes uit diezelfde klas laten merken, dat ze niet alleen timmeren en verven, maar ook soep kunnen koken (genoeg voor een weeshuis).

We hebben een aantal zaden besteld, die bij een heemtuin in Lisse te krijgen waren. Er zijn ook zaden van in ons land zeldzame planten bij, zoals ruige anjer, wild kattedkruid, wilde nigelle etc. Een drietal soorten zijn al in de kas gezaaid, nl. kattedoorn, maarts viooltje en karmozijsbes. We hebben wat zaad bewaard voor degenen, die willen proberen thuis op hun kamer

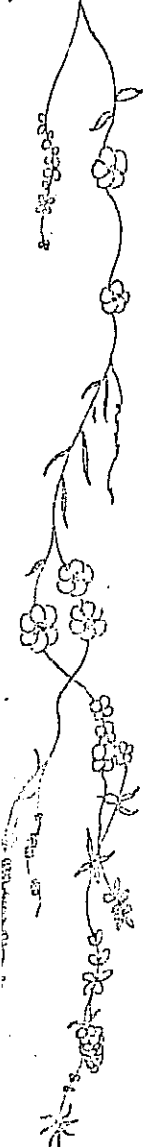


iets op te kweken en het dit voorjaar in de tuin te zetten. Liefhebbers moeten zich maar melden. Potjes en potgrond zijn op de tuin te krijgen.

Op 20 en 21 december wordt er een weekend gehouden op de Spaarnberg. Er wordt in het park gewerkt, zoals altijd op week-ends, waardoor we tegen gereduceerde prijs kunnen overnachten en eten. Kosten weekend f 10,-. Stand tot op heden (8 dec.) 5 hoogste klassers - 5 brugklassers, dus eerlijk verdeeld. Muziekinstrumenten meenemen (als je er tenminste op spelen kan).

OPROEP! Zijn er soms ook lezers, die wat meer weten van de karmozijnbes? (Verfplant). Er is vrijwel geen informatie over te vinden, omdat hij in ons land is ingevoerd. Die bij ons in de tuin doet het niet goed, maar we hebben nu zaad. Welke grondsoort? Vochtig of droog? Zonnig?

#### Uit de heksentuin.



Het raadsel van het geheimzinnige witte konijn, dat op 21 september door Victor werd gevonden met een strop om de hals, is opgelost. Het is een heel andere dood gestorven dan wij dachten! Het was een konijn van de burens van de groentetuin en het werd door een hond doodgebeten. De eigenaar van de hond had een vreemde methode om hem van dit bijten te genezen: hij bond het konijn aan de hond vast, die de tuin inhulde en het touw stukbeet. Het konijn hebben ze toen maar vergeten, maar gelukkig heeft Victor voor een keurige begrafenis gezorgd. (Eén van de werken van barmhartigheid, weten jullie wat dat zijn? Vraag maar aan je godsdienstleraar.)

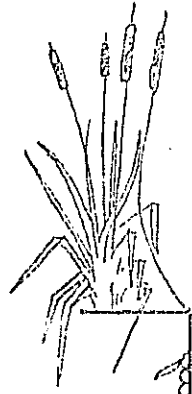
Er is een nieuw raadsel. Het dure schepje, dat begin september tijdens de kennismakingsdagen van de brugklassers is zoekgeraakt, hing plotseling weer in het rek, een paar weken geleden. Diezelfde dag nog was het weer spoorloos, volgende keer teruggevonden, weer zoekgeraakt, 7 december was het er weer. De verf-vrouwen van 1 C moeten maar weer eens komen en de steel een opvallend kleurtje geven, dan kunnen ze meteen al het nieuwe gereedschap merken.

Tenslotte valt het op, dat het logboek steeds interessanter wordt. Men vindt er een impressionistisch portret van een befaamd kruidenmengster en de beschrijving van de kleding van een marineman, van ondergoed tot oorwarmers. Verder wat vreemde verslagen zoals:

Herman heeft de kachel aangemaakt, hij drinkt nu hoestdrank; we wilden koffie maken maar er was geen koffie en geen suiker (gauw klaar toch?);


Ballie arriveert en Jan komt aan (discriminatie?) picknicktafel in 't gif gezet;

de familie Kr. kwam op werkbezoek (lijkt de koninklijke familie wel) en meneer wierp zich op 't gras (figuurlijk); hier gegeten, vreselijke storm.



Laatste nieuws uit de Spaarnbergkrant: in het park huizen een witte merel en een kreupele fazant.

P. Hoving-Helling.





Roni v. Samaras  
6/2

## OFFICIËLE MEDEDELING VAN TANTE MIEN HERSELF! ::::

Geachte lezers,  
Hierbij deel ik u allen mede, dat ik de oude leden van het 'Tante Mien Collectief' m.i.v. 1 januari 1976 onervol ontslag verleend heb. M.i.v. diezelfde datum zal een geheel vernieuwd collectief samengesteld worden. Dit kollektief zal in het vervolg trachten u nóg beter op de hoogte te houden van het reilen

en zeilen in ons aller Pius X. De grafische verzorging blijft in handen van onze lay-out-afdeling.

Ook zal de naam "De Telegram" niet langer worden gebruikt; dit op veelvuldig verzoek van lezers.

Ik wens u allen een plezierig uiteinde en een goed roddeljaar 1976, wanneer het vernieuwde tante mien kollektief u hoopt te begroeten.

Tante Mien.

## ONTHULLINGEN OVER FEESTWEEK

### Genoeglijk gedonderjaag

Tante Mien heeft het voorrecht èn grote genoeg en u als eerste uitvoerig te verhalen van alle onge-regeldheden en schandalen, die zich afspeelden tijdens de feestweek!

⊕ Allereerst werd door de grimouses t.b.v. de medewerkers een gaarkeuken op touw gezet. Pikant detail is dat hierbij geregeld ernstige ongeregeldeheden ontstonden waarbij vooral de flessen ketchup het moesten ontgelden!

⊕ Het dekor werd met bloed, zweet, tranen èn de twee linkerhanden van dhr. Buhre opgezet. Ingrijpen van een groep bekwame toneelmeesters kon catastrofale ongelukken voorkomen!!

⊕ De heer Wegbrans spoedde zich onder het toneelstuk over het toneel naar de andere kleedkamer, maar onfortuinlijk genoeg vergiste hij zich een gordijn, waardoor hij half in onderkledij de bühne opstormde. Gelukkig voor hem viel op dat moment een black-out...!!

⊕ En nu iedereen toch al gegeten heeft, kunnen we rustig vertellen dat er ~~was~~, ~~was~~ en ~~was~~ door de boter zat, ~~was~~ en ~~was~~ door de thee en ook nog ~~was~~ en ~~was~~ door de boter! Verder was het onthijt redelijk geslaagd.

En dan nu maar wachten op de feestweek t.g.v. de pensionering van rector Siwe!

## Poeh!

Dat de heer Buhre egocentrisch is, bleek eens te meer uit zijn optreden op 12 november j.l. Dat was, als je je het nog herinnert, de dag waarop de hele school om tien over twaalf uit was, dank zij de verjaardag van ex-rector Koster. Welnu, nadat deze heuglijke tijding de oren van de natuurkundeleraar bereikt had, ontstak deze in een hevige toorn. Hij uitte enige blas-feministische (sic) uitspraken (die bovendien nog godslasterlijk waren ook!) en verkondigde dat hij het er ábsólúút niet mee eens was, want -en daar komt de aap uit de mouw- hij hád elke woensdag al om tien over twaalf vrij...



## nonsens?!?

De laatste tijd doet door de school het gerucht de ronde, dat dhr. H. de Vilder en mw. T. Waardijk TROUWPLANNEN hebben! Uiteraard verdienen beiden onze hartelijkste gelukwensen. Alleen rijst bij enkele bruidsmisjes op deze school de vraag: met elkaar - of ieder apart - of zoiets -?!?

Alwéér een koor!

## Milieuverveling

ER BREKEN BANGE TIJDEN AAN !!

Tante Mien is nl. hevig veront- rust door de angstaanjagende tij- ding dat na het optreden van de door de heer Th. Tel opgerichte club voor ingewandenmassage, de school op haar qui-vive dient te zijn! Dit i.v.m. de oprichting van nóg een koor. Dit koor heeft in- middels al blijk gegeven van zijn wan-muzikaliteit door het op 5 december jl. ten gehore (nou ja...!) brengen van een kakafonie van oproerige Sint Nicolaasteksten. Volgens boze tongen zou hetzelfde koor van plan zijn zich opnieuw te manifesteren op de komende kerst- soos! Een ieder die ~~z~~ zonder maagstoornissen de feestdagen door wenst te komen, zij dus bij deze gewaarschuwdd!!

BLOODY GOOD,  
ISN'T IT?  
Sunshine

De ideale combinatie!



## GEEN GODSDIENST- WAT NU ?

Enkele 'originele' leerlingen breken zich het hoofd over de vraag wat er nu moet gebeuren met het schoolgebouw nu hen gebleken is dat leerlingen die niets voor godsdienst voelen beter van school kunnen gaan. Tante Mien zegt dat ze het maar een rare vraag vindt en bovendien wat dan met een duur woord heet 'irrelevant' (dit betekent: niet ter zake, tM), want zolang zelfs déze leerlingen nog niet van school verdwenen zijn, zal het met de rest zo'n vaart wel niet lopen, denkt tante Mien.

## Leraar doet interessante ontdekking bij uitpluizen stamboom

Uit uiterst betrouwbare bron heeft tante Mien interessante feiten vernomen omtrent een gewaardeerd lid van de geschie- denissectie, nl. de heer Kuyken. Deze docent stamt niet uit Ne- derland. Zijn voorouders, zo is gebleken komen uit België... Nu tante Mien dít vernomen heeft denkt zij enige eigen- schappen van deze historicus wel te kunnen verklaren!

## Gruwelen

De heer De Greeve deed onlangs bij een aantal argeloze leerlingen de haren te berge rijzen door de volgende affreuse uitspraak: "Misschien dat ik ook wel 's middags met m'n bek open in de richting van het westen zou gaan liggen... als ik een krokodil was!" Wij menen toch een ernstig beroep op dhr. De G. te moeten doen om voortaan wat minder geestverruimende middelen tot zich te nemen!!

VERWEIJ SLAAT  
WARTAAL UIT;  
Al te gek



De heer Verweij hield laatst een verhandeling over plat- Amsterdams en gaf daarbij het volgende voorbeeld: 'Ik sting op de hoek van de straat, ze hong tegen me aan. Ik mork het wel, maar ik see niks. Ik zwoog.' Een ander voorbeeld van deze Limburger in hart en nieren: 'Ken een kip een ei liggen?' Hij deelt zijn ongenoe- gen over het huidige taalge- bruik behalve met de heer Hel- merhorst ook nog met de heer de Greeve, die, nadat iemand in een vertaling 'dan haar' had gezet i.p.v. 'dan zij', vond dat dat toch 'kleuter- taal' was...



alles  
behalve  
OFFICIEEL

# Mina's Prullaria

## INFORMATIE

### AGENDA

maandag 22 december: voor deze dag  
wordt geen huiswerk opgegeven  
dinsdag 23 december: vrij  
vrijdag 26 december: tweede kerstdag  
woensdag 31 december: 6 dagen vóór  
driekoningen  
vrijdag 2 januari: avondje avro

### AANVULLINGEN JAARBOEKJE

Voor complete kerstdiners e.d. kan  
men terecht bij mw. T. Waardijk.  
EHBO: voor ontstoppingsmiddelen,  
digestiefjes, e.d. wende men zich  
tot mw. Fidler of de heren de Vroo-  
men en Helmerhorst.

### PERSONALIA

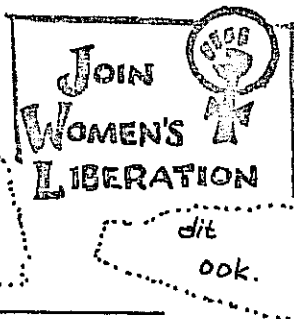
De heer F. Carduck is niet verhuisd.  
J. Soons is nog steeds te bereiken.  
onder tel.nr. 02877-25201.



## RAMPZALIGE VERGISSING

In de VOLKSTELLING van de vorige  
maand is een fout geslopen. onder-  
deel "aantal docentes per conrector"  
moet zijn: "aantal conrectoren per  
docente". Onze excuses. Heeds.

# AKTIE



dit is

bladvulling.

dit  
ook.

## POTPOURRI

### GEHOORD:

• in lokaal 331: 'Oh Boy, ik  
snap niks van m'n wiskunde  
• bij het uitreiken van de  
'spijker-pen': 'Ik heb altijd  
al gedacht dat die Koster een  
nagel aan m'n doodkist zou  
worden!'

GRIESELGOLF

## Poëzie



UITSPRAKEN  
van leraren

Mw. Overmars: 'Moeten we hier  
soms verdergaan op derdeklas  
niveau-peil?'  
Dhr. Verzuu: 'Je krijgt steeds  
meer vaste voet onder de grond.'  
Dhr. De Greeve: 'Iets wat jullie  
vergeten zijn te bedenken...'  
Dhr. Verweij: 'Bemoei je d'r  
niet tegenaan!'  
Mw. Overmars: 'Ik had graag  
een wat positievere dingetjes!'

## TANTE MIENS

### Broken Hearts Club

Lieve tante Mien,

Omdat ik nu ten einde raad ben,  
schrijf ik u. Het probleem is nl.:  
ik ben al een poosje smoorverliefd  
op mijn godsdienstleraar. Kunt u  
mij misschien raadgeven? O, ik ver-  
moord mezelf straks nog! Wat moet ik  
in hemelsnaam doen?

Groetjes, V. de L. te A.

Lieve V. de L. te A.,  
Psalm 105:2 - Zingt en juicht hem ter  
ere, en verhaalt al zijn wonderen!  
Mocht dit niet lukken, probeer het  
dan eens met psalm 2:9 - Gij moogt  
hem vermorzelen met ijzeren knots, en  
stukslaan als een aarden pot.

Veel liefs, tante Mien.



## REVOLUTION

TANTE MIEN VOLGEND JAAR:  
NIEUWE ACTIVITEITEN VOOR DE LEZERS!

M.i.v. het volgende nummers zullen  
wij advertenties van lezers plaatsen.  
Ook behandelt tante Mien persoonlijk  
al uw problemen, van welke aard dan  
ook. Schroomt niet, en stort uw hart  
gerust uit!  
Verder blijven alle nieuwtjes, die  
mogelijk interessant zijn voor de  
hele school, uiterst welkom!  
Zoals gewoonlijk kunt u alles kwijt  
in de GELE KOPY-BUS IN DE HAL.



Na alweer over een heleboel anders gpraat te hebben:

Ik constateer tot mijn grote ergernis dat ik het oude leven dat ik had toen ik nog niet werkte, dat ik dat kwijt raakte. Ik ben te actief in dingen. Zo'n soos bijvoorbeeld toen dat dreigde te verdwijnen, dan word ik furieus. En een werkweek, daar ben ik nog lang mee bezig.

-Wat vind je van werkweken?  
(zucht) ,,Niet goed''. Dat is natuurlijk niet waar. Het is wel goed. Maar omdat het buiten de les valt is het niet goed. Werkweken staan te los van alles. Je gaat dingen doen, daar, die je misschien als mensen met elkaar moet doen. Maar in 't hele onderwijs, het hele schoolleven is daar gewoon geen plaats voor. Nou, en dan wordt 't wel gevaarlijk om dat soort dingen te gaan doen. Ik ben er sterk voor om die kanten te ontwikkelen.

In feite is het niet zo dat het er op school omgaat dat je als mens wat leert, je innerlijk verrijkt. Leert te leven in harmonie met je omgeving om het maar eens mooi te zeggen. Nee, aanpassing. Er worden je op school een paar technieken eigenge maakt, zodat je later een plaats kan vervullen, die door dertigduizend anderen vervuld kan worden. Het gaat dan niet om de mens als mens, maar om wat hij produceert. Hij kan op elk moment vervangen worden. En daarmee samen hangt volgens mij ook die overwaardering voor die kennis. Iemand die op het gymnasium zit, nou hè: ''Daar kan je trots op wezen,'' en de havo, nou dat gaat dan nog wel, en over de ambachtschool, daar wordt nauwelijks over gesproken.

Een ambachtschoolleerling dat is per definitie een kneus. Terwijl de blijdschap die iemand ervaart doordat hij iets kan doen, aan iets kan werken dat in hemzelf zit he...(...) Zolang we nog welvaart willen volgens deze zin van consumeren van zoveel mogelijk willen hebben want dat is het eigenlijk dan ben je bezig met de buitenste schil van de mens(...)

En je krijgt zo les, omdat dat de behoefte is van de maatschappij.

Wat je kan doen vanuit deze situatie is toch nog heel wat (volgens mij). Als je maar zou zien dat het zo erg is, maar ik heb 't gevoel da dat bij een heleboel mensen niet zo is. Bij leraren niet en bij leerlingen ook niet.

Bijvoorbeeld: Er is hier op school nergens iets waar je een uurtje kan gaan zitten, leuteren met iemand en een kopje koffie drinken, of weet ik veel. Noch een lokaal waar je rustig kan gaan zittenwerken. Nou, dat vind ik ontzettend erg, dat de contacten plaats vinden in lokalen op een manier die de naam ,,contact'' niet verdient. Je zit de hele dag tegen elkaars ruggen te kijken. En dat is dan niet de bedoeling. Het is de bedoeling dat je naar h& bord kijkt. Als wij hier op school ruimten zouden krijgen waar je zelf kan werken, waarin mensen kunnen zitten tussen door en je zou accepteren als er rotzooi ontstond, maar ook zeggen: hoe knappen we dat met z'n allen op, opruimen, niet als strafmaatregel.

Ja, 't blijft natuurlijk rommelen in de marge, laten we dat even steilen hè. we zitten in dat technologiese gehannes, dat examen moet en als je daaraan gaat komen, dan moet je de maatschappij gaan veranderen, daar kan je mooi over lullen maar....dat is alleen maar schijnheilig.

Je zou je kunnen afvragen of de stof die je moet kennen een gedeelte dan wel op de oude wijze (de doceerles), maar of je daarnaast niet kan proberen in de spelen op de interesses van de leerlingen en dat uit te bouwen. Dan word je als leraar ook niet meer degene-die-wel-weet, maar iemand die je misschien kan helpen.

En dat kan niet in 50 minuten. Je zou moeten gaan werken met grotere tijdseenheden. Je zou b.v. een hele ochtend aan Frans moeten kunnen besteden, zodat je eens rustig naar een of andere bibliotheek in de stad kan gaan. Als je gaat werken met mensen die iets willen doen, die het zelf kiezen, dan kan je ook wat nuttigs doen.. Iemand die iets wil, leert in een fractie van de tijd die iemand nodig heeft die niet gemotiveerd is.

Nu moet je 7 x 50 minuten opletten in de les en dat is bij god-bij god niet haalbaar. Goed luisteren is erg moeilijk en als iemand dan ONGEMOTIVEERD IS, sta je als leraar voor joker te vertellen. Als je nu mensen laat kiezen, en alles zou in een gunstiger omgeving gebeuren, een gunstiger tijdsomstandigheid, dan kan je tot een natuurlijker wijze van kennisnemen komen.

Verder vind ik ook dat we naar een soort niveausysteem moeten. Je kan dan voor een bepaald vak verschillende niveau's doorlopen. Wat de Jena-school doet. Als je dan b.v. sociologie gaat studeren heef je voor wiskunde minder niveau's te doorlopen dan voor natuurkunde. Nu zijn we teveel met de eenheidskost bezig. Je kan dan ook aan de gang gaan met een vak waar je zin in hebt en een ander vak een tijdje laten zitten. Dat is op de universiteit ook zo. Nu kan dat allemaal niet; voor een Atheneum A-leerling komt wiskunde elke week terug, en de motivatie van de lui is zeer gering.(....)

Mensen zijn niet lui en mensen zijn niet stom. Als je ze maar geeft waar ze recht op hebben, namelijk: eigenwaarde. Dan doen ze heel veel, dat geldt overal. Als je een groep zelfsandig laat werken komen er opeens lui naar voren die onder „normale“ omstandigheden niets doen.. Dat zie je op werkweken, klasse-avonden noem maar op. Als je iemand geen verantwoordelijkheid geeft, dat ie alles aan een baas moet vragen, dan maak je er iemand van die onzeker is en nooit een beslissing durft te nemen.

En iemand die goed leiding geeft, doet dat ook. Een Koster b.v. kon dat goed, wat ons leraren betreft. Als je iemand serieus neemt dan baas je ook niet over hem....

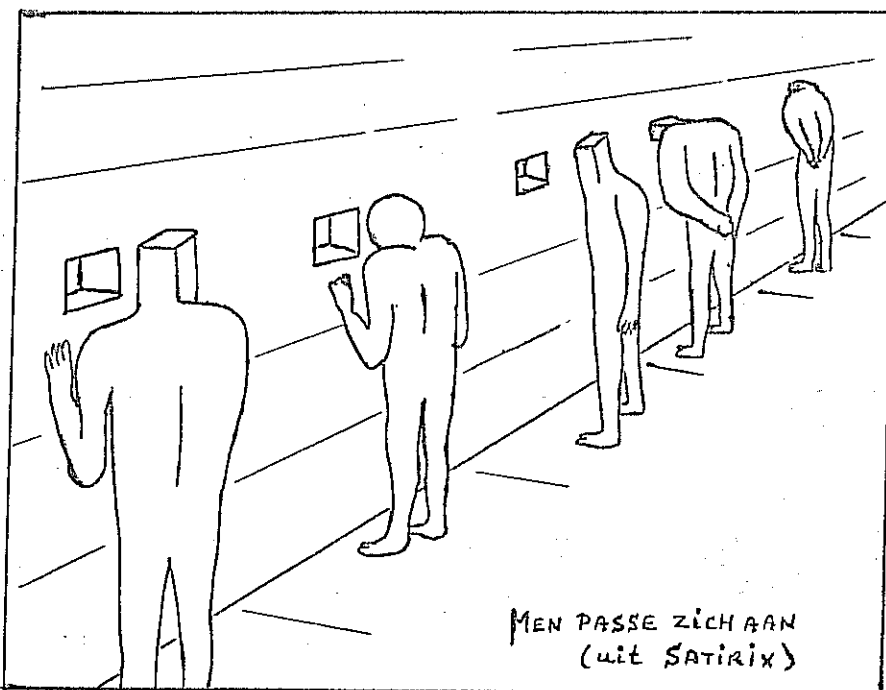
-Waar ben je bang voor?

Ik heb een lichte hoogtevrees wel ja nou lichte...poeh!..... en ik heb een angst voor kleine ruimten. Bij mijn ontgroening (Groentijd: vroegere "inwijdingsperiode" bij studentenverenigingen) b.v. moest je eens in zo'n manshoge ton met allemaal troep d'r in, nou't idee dat ik zou stikken, verschrikkelijk.

Ik heb dat dan ook niet gedaan. Ik ben ook bang voor hele grote honden, die hard rennen en hard blaffen. Ik ben bang dat ze ook wel hard zullen bijten. Dat komt misschien omdat wij dikwijls vroeger appels, peren en pruimen eh..... juist ja: verzamelden haha, en die mensen hadden altijd honden, die wisten dat. En ik moest ook altijd konijnenvoer halen, en die boeren daar, hadden ook altijd van die grote, zwarte, rasloze, bijthonden, ja...

'Ik houd heel van muziek. Klassieke muziek, speciaal van Bach. Mozart niet, dat vind ik vervelend. Van een bepaald soort pop houd ik erg veel. Crosby, Stills, Nash and Young, Fairport Convention, Lindisfarne, de Beattles niet te vergeten, dat soort ja. Beach Boys niet en Jim Hendriks ook niet zo. Verder, dat was vroeger erg veel, houd ik van moderne Jazz. De Flying Burrito Brothers, dat vind ik ook wel leuk en, nou ja zo'n Rock Opera Tommy is natuurlijk ook altijd wel fijn.

De liefde voor de Moderne Jazz hangt natuurlijk weer samen met je jeugd met je feesten in het weekend. Die hele sfeer d'r bij he 'toen je achttien was,' Ja, dan ben je erg gevoelig voor dingen, je kon hele nachten doorpraten met die muziek d'r bij. Heel gevoelige muziek, maar ook eh..... Miles Davis in -t begin. Je had toen ook van die Jazz-keldertjes, God-weet-wie, die een pluk bas kon bedienen, maakte zo'n ding en ging spelen.



Ontzettend veel (heel) kleine combootjes, had je toen. Toen is b.v. ook 't Jazz concours in Loosdrecht ontstaan wat later singer is geworden. Rita Keys toen ze jong was met Wessel Ilcken nog (die man is (goddomme) als weer zo'n twintig jaar dood). En Pim Jacobs en z'n broer in hun begintijd. Die zaten toen op 'n lyceum bij ons in Hilversum. Aan die Dixieland dingen heb ik erg de schurft. -Andere kunst. Ach, ik vind dingen mooi en ik vind dingen niet mooi en 't heet allemaal kunst...

ik houd van een bloemetje, van een bloemetje in 't gras, ik houd van een bijtje op een bloemetje. Dat is voor mij heel blij, en dat vind ik dan nog wel kunst ook ja... 't gebeuren zelf. Ik ben iemand die begeistert is, die gauw mesjogge van iets is. Kunst....ach, voor 't ene heb je ook meer ogen dan voor 't ander 't hangt ook van je tijd af.

weet je; oud is een heel moeilijk begrip. Er was hier een paar jaar geleden eens een leraar die zei tegen me: "och jongen, als je zo oud bent als ik". En toen bleek ie twee jaar jonger te zijn. Je hebt echte "grote mensen" en je hebt mensen die worden het nooit en daar ben ik er een van haha... ik vind 't zelf niet erg (zacht) eerlijk gezegd integendeel. Dat je echt een groot mens speeltij en echt "volwassen zijn" heet dat dan he Aangepast noem ik het, conform de vraag, de eis, dat vind ik, gewoon slecht. Doen wat in je is, dat is een hele kunst. Mensen die waarachtig zijn, dat imponeert mij.....

-Wat ben ik vergeten te vragen?

Waar ik een hekel aan heb, dat is n.l. surveillance.

En ik had gedacht dat jehog zou vragen wat ik van de nieuwe rector vind.

-Wat vind je van de nieuwe rector?

"..heb ik gisteren al bedacht hoor, kwam wel heel spontaan boven: "Puike Boy".

---

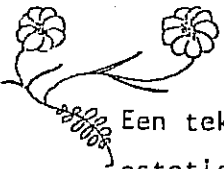

(1) Als je wat wilt weten over, of lid worden van Natuurmonumenten, een vereniging die natuurbehoud in Nederland wil, ben je zeer welkom in b.v. lokaal 333.

---

*Ria Jansen*

## AAN ANTOINE II

Een (on)nodig kommentaar op een (on)nodig kommentaar.

Een tekst hoe geaard dan ook heeft een verhaal, dat wil zeggen de tekst is geen estetisch eilandje op zich maar is te herleiden tot een causale verhouding van de intentie van de schrijver, zijn individuele mogelijkheden, het sociale kader etc. Als wij daarmee rekening houden, maakt het de tekst transparanter voor ons. Gelukkig of helaas fuctioneert een tekst ook in de richting van de recipient. Hier kan deze woordophoping een ongewenst of geïntendeerd eigen leven leiden. Vele schrijvers realiseren zich het laatst genoemde maar gedeeltelijk, het gaat hun vaak zoals de tovenaarsleerling met de opgewekte magische krachten ..... Zover een klein excurs in de "Funktionsästhetik".

Schrijver dezes voelt zich, op grond van het wel of niet prikkelend bedoelde commentaar op de activiteiten van Mieke Maasen en Marijke Jansen (de gekozen afkorting M & M suggereert een beetje een komisch duo) door de heer A. Braet, verleid om enige kanttekeningen te plaatsen.

Een leerling, die zijn huiswerk niet voldoende maakt, omdat hij een weelderig privé-leven leidt, plegen wij met minachting op het feit te wijzen, dat hij zijn plicht moet kennen of maar moet ophoepelen. Als wij nu de taken van een leraar bekijken, zal er ongetwijfeld naast voorbereiding van lessen, correctie, lezen van vakliteratuur ook een deel didactiek in zijn "huiswerkpakket" zitten. Volgens de alles of niets methode wordt dit laatste als tijdverslindende hobby afgeschilderd, die, zoals een eerder door de heer Braet aangehaalde vergelijking suggereert, in vakidiotisme ontaardt.

Maar helemaal kosher lijkt deze redenering de heer Braet toch niet, en zo bedient hij zich van het uitstekende doofpotje genaamd "onmacht": de omstandigheden, mijnheer!..... De onmacht tot vernieuwing wordt door een bestaande en door een in wording zijnde ontwikkeling gemotiveerd en geëxcuseerd.

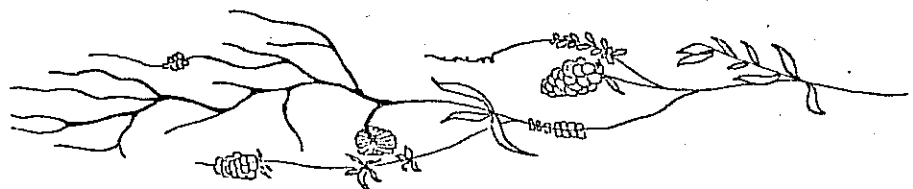
Hier zou het nuttig zijn op de niet sluitende chronologische volgorde van oorzaak en gevolg te wijzen.

De apotheose van het verhaal culmineert in de alles ontziende begrijpende verklaring van menig falen zowel van de kant van de leerlingen als van de leraren. Weg met de wetenschappelijke methodes, lang leve de intuïtie! Dat sterkt het zelfbewustzijn, en aangezien voor elke stelling een sluitend onderzoek gevonden kan worden (het ligt maar aan de manier van operationaliseren), zijn wij gedekt als Pietje faalt. Hij moest het toch zélf doen, notabene met zijn hersenen.

Lang leve het geestelijke liberalisme, de vrijheid tot het niet ondergaan van veranderingen, van de blijvende kansenongelijkheid.

Oh Braet ..... welke paden bewandelt gij!

Margret van der Veldt-Brügmann.



## DE FEESTWEEK DE RECTOR EN DE REST

Op maandag begon het dan allemaal met het uitdelen van bolwerk. Hierop was een extra nummer geniet, als een soort vestigingswal rond het eigelijke bolwerk. Al zullen de meesten het beschouwd hebben als de rijstebrijberg voor het eigelijke luilekkerland, het hek om de buiteltuin. Dat hele extra nummer was namelijk gevuld met verhalen van mensen die de rector gekend hadden. Verder twee interviews. Eentje opgesierd met openhartige uitspraken: "Ik heb het docentencorps van tijd tot tijd gemanipuleerd want de schoolraad werd gemanipuleerd door een stel raddraaiers. Het ander gewoon een lief interview met een lieve mevrouw.

Die avond voor het eerst het kabaret en twee toneelstukjes. Achter de couliessen werden de toneelknechten gemanipuleerd door een brugklasser, Victor. En ook die ander viel af en toe flink brutaal uit tegen Wegbrans en Rurup. Wegbrans vond het trouwens vreselijk om ouder gemaakt te worden. Ook Backus en Stobbelaar bleven niet netjes stil zitten.

Het kabaret begon met een foto van en anderhalf keer zo groot als de rector. Nu bleek het extra nummer van bolwerk niet overbodig. Als je het gelezen had kon je de meeste toespelingen wel verstaan. Een erg lief kabaret of leuk. Het enige wat mij trof was dat de docenten die meespeelden deze anekdoten ook slechts gehoord konden hebben en ook nooit in de houtenschool geweest waren. Woensdag begonnen we met die mis. Het koortje van Tel zong. Ik vond het ontzettend mooi want ik was een keer bij z'n repetitie geweest. De predikant begon weer vol enthousiasme met zijn preek. "Er was er eens". Nu zijn we natuurlijk allemaal jong, maar zelfs de leraren zijn allemaal ouder dan acht.

En het was een erg lange preek. Gelukkig had ik het kussentje voor het knielen tot een nuttiger gebruik aangewend. Hierna het ontbijt. Een goed idee en erg smakelijk. De boterhammen die ik meegenomen had hoefde ik niet te gebruiken. Toen kregen we ook een spijker kado, z'n laatste. Niemand heeft een schooldas of een PiusX shirtje, maar de hele gemeenschap zit wel op een spijker te kauwen. En toen werd de tentoonstelling geopend. En toen heb ik ook maar de raamfrutsels bewonderd. Ik kan begrijpen dat de schoolleiding het een goed idee vond, die dingen voor het raam, maar hadden ze niet even bij Pades thuis voor het raam kunnen kijken voor ze zich definitief lieten vastpinnen op twaalf houten raampjes. De culturele middag begon met cultuur o.l.v. Hermans. Beethoven Wagner en Bach voor een zootje barbaren. Maar die jongens en meisjes deden erg hun best op piano's en fluiten, geen kwaad woord daarover. Ik vond het dan ook niet aardig dat Hermans zei dat we moesten gaan slapen net als onder een las. Zo saai was het nou ook weer niet, zeker niet als je het vergelijkt met een echte muziekles. Na de pauze was het leuker. Vooral leuk om te zien was hoe sommigen het zelf leuk vonden. Zoals dat meisje dat stikkend van het lachen uitlegde waar het een of andere duitse versje over ging. Reuze leuk ja, voor haar. En Hoving die weer reclame maakte voor zijn ierse volksmuziek. Of de can-can danseresjes. Op het toneel was gelukkig niet te zien hoe goor die onderrokken waren. Ik was in de kleedkamer toen die meisjes die rokken telkens opnieuw opschortten. Nou dan denk je gatverdamme laat die rotzooi nou es hangen. Op de sportdag bleek dat er inderdaad niemand meer een Pius-hempje had. Het was wel veel vrolijker zo. Terwijl ik naar zo'n wedstrijd stond te kijken kwamen er een aantal meisjes binnen lopen. "Goh, het zijn grote." zei er een. "Ja derde klassers." "Wat een lange hē?" Nou ja alles is relatief.

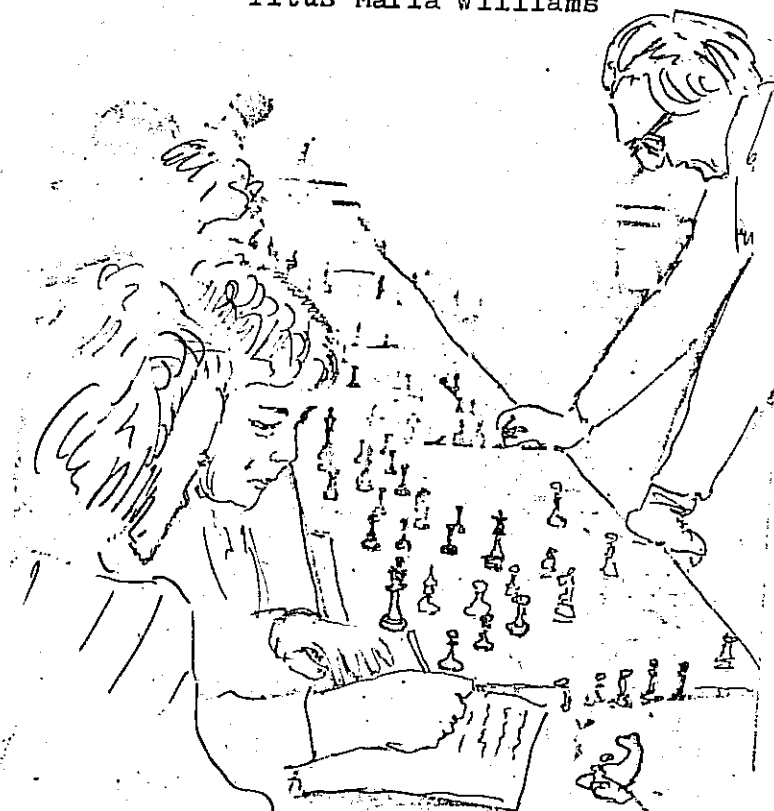
Vrijdag de schaaksimultaan en voor de lagere klassen "gelegenheid tot deelname aan allerlei spelletjes in de benedengangen". Hiervoor was ik gestrikt door De Greeve en Kuijken samen met een aantal anderen waarvan de meesten wijzelijk niet op kwamen dagen. Nou als je daar bij moest wezen weet je wat het zijn moet om les te geven. Ja zei Waardijk en dit zijn nog maar de lagere klassen. Ik begreep het. Er zat een hele groep met dat spel, Colditz. "Meneer wilt u het effe uitleggen?" Ik pak dus de spelregels, vier vellen vol, en begin te lezen, ik zeg nog "Dat is duidelijk hè" en "Er wordt dus gewoon dit bedoeld" Enfin ik was halverwege zegt het zootje "Nou we willen toch liever wat anders doen" en gooien alle pionnetjes omver. Een vreselijk spel, het is de bedoeling om met een aantal pionnen en met behulp van ontsnappingskaarten, lunchpakketkaarten enzo te ontsnappen, terwijl eentje met weer andere kaarten dit moet zien te verhinderen. Je kunt er uren zoet me zijn, voor je de spelregels uitgelegd hebt.

's Middags was de sessie, ook hier kon een kussentje goede diensten bewijzen. Ik had er geen bij me. Terwijl ik aandachtig voor me uit zit te staren zitten om me heen mensen te gapen in bolwerken te bladeren of te kuchen. Dat was nog niet zo erg maar vooraan zat er eentje in een microfoon te zeuren. Een inspecteur gooide in korte tijd een aantal clichés de zaal in. Verzuu zei dat dat uit la 7b kwam. De ouders deden zoiets in rijm, bij elke letter van Kusters naam wat.

( De E van enz.) Hier vielen de eerste zoenen. Willy, voor ons leerlingen, kreeg er ook een paar. Tel zei ook nog wat en dat was echt leuk. Een en ander werd aan elkaar gepraat door Wegbrans. Dit deed ie leuk al verzuimde hij een paar keer in te grijpen als het wat te lang werd. De receptie erna was voor een aantal docenten een mooie gelegenheid hun kroost uit te stallen, je zag Petersjes een nieuw Braetje en het kleine Wessendorfje, dat zich erg schaamde voor zijn vader.

Die avond het grote schoolfeest. De Hoeveel-pilsjes-heb-jij-opromantiek tijdens onafgebroken non-stop oorverdovende kolere hérrie, enorm leuk dus. Een van de weinige leraren die plezier hadden was Verhagen. Glunderend vertelde ie dat ie er al vijftig uit gegooid had. Ook Geurts hield zich met dit spelletje bezig. Hij lachte steeds onzettend hard. Dat was vertelde ie dat ze zich nog rotter zouden voelen. Gelukkig was de psychadelische lichteffecten apperatuur stuk. Nu dat was dan de feestweek, dat was dan Koster, dat was dan dat. Herben vond dat we dat meer moesten doen. Over twintig jaar dan maar weer hè. hãhã.

Titus Maria Williams



# SCHAKEN



## S C H A K E N

---

Voor het eerst sinds een lange periode heeft er weer een schaakgebeuren plaatsgevonden op ons Pius X Lyceum. Men had de heer B. Withuis uitgenodigd voor een simultaanwedstrijd. Zoals het hoort bij grote schaakevenementen (denk aan Fischer - Spasski) begonnen we te laat. Het eerste wat opviel aan Withuis' verschijning was zijn mathematisch gezicht. Ogenschijnlijk volkomen op zijn gemak, stapte hij het lokaal binnen, drinkend van een kop koffie. Na een kort openingswoord van organisator, de heer De Greeve, waarin hij in 't kort de simultaanbepalingen vermeldde, trok de heer Withuis zijn jas uit, stroopte zijn mouwen op en begon. De uitslag van deze wedstrijd durven we nauwelijks te vermelden:

40 van de 40 partijen zijn gewonnen door B. Withuis!

Hieronder volgt een analyse van een van de mooiste partijen namelijk die van Gaby de Scheemaker uit 1 A, die een prijs won vanwege zijn vertoonde spel.

Wit : B. Withuis

Zwart: Gaby de Scheemaker.

	W	Z	
1.	e 4	d 5	
2.	d 4	Pf 6	
3.	e 5	Pg 4	door deze zet gaat zwart een geïsoleerde dubbelpion op de h-lijn. Beter was wellicht: Pd 7, waarna e 6 en c 5.
4.	h 3	Ph 6	Verplicht.
5.	Lh 6	Gh 6	zwart heeft een open koningsflank en zal aan een lange rochade moeten gaan denken.
6.	Ld 3	Lg 7	
7.	f 4	....	kan makkelijk; koningsaanval uitgesloten.
7.	....	Pc 6	stuurt aan op 0-0-0 en valt d 4 aan.
8.	c 3	Ld 7	
9.	Pf 3	e 6	
10.	0 - 0	....	niet zo sterk van wit. Zwart kan nu de g-lijn met zijn toren gebruiken om de witte koningsstelling te bestoken. Na een lange rochade staat zwart dan niet slecht.
10.	....	De 7	
11.	Pd 2	0-0-0	
12.	b 4	f 6	aanval op het witte centrum.
13.	a 4	Pb 8	dit kost zwart een tempo. Fe 4: was een goede zet geweest. Waarschijnlijk was zwart geschrokken door de pionnenopmars van wit.
14.	b 5	b 6	niet verplicht.



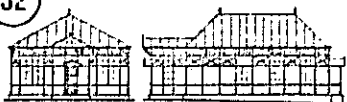
	Wit	Zwart	
15.	a 5	Le 8	
16.	Ab 6	Cb 6	
17.	Pb 3	Td 7	goed idee om de toren naar de c-lijn te werken.
18.	c 4	Dc 4	
19.	Lc 4	Lh 5	
20.	Dc 2	Tc 7	
21.	Dd3	....	beter was Tfc 1 met dreiging Ta 7: als zwart dan Ta 7 terugneemt, kan volgen: 23.
			23. Le 6T - Kb 7 verplicht
			24. Ld 5T - Pc 6
			25. Dc 6T - Kb 8 verplicht
			26. Db 6T en zwart staat verloren.
21.	....	Fe 5	
22.	Pe 5	Le 5	
23.	Fe 5	Lg 6	
24.	De 2	Lf 5	
25.	d 5	Dg 7 !	zeer goede zet van zwart; wit staat nu wankel. Er dreigt: 26. .... - Lh 3: terwijl wit met zijn dame de looper op c 4 moet blijven dekken.
26.	Tf 5	....	verplicht
26.	....	Ef 5	zwart moet nu wel op de witte vrijpionnen letten.
27.	Pd 4	Dg 6	
28.	d 6	Tc 5	
29.	Le 6T	Pd 7	
30.	Lf 5	....	wit staat nu duidelijk voor.
30.	....	Dg 5	
31.	Ld 7:T	Kd 7	
32.	Ta 7	Kd 8?	een misser van wit, die hem de dame kost.
33.	Pe 6	Kc 8	
34.	Pg 5		zwart geeft op.

Een juiste conclusie. Een troost mag wezen dat de heer Withuis een zeer goed schaker is, namelijk de enige simultaangrootmeester van Nederland, wat dan ook duidelijk blijkt uit de uitslag van deze simultaanséance. Toch heeft Gaby een goede partij gespeeld. Vooral van zwarts 25e zet moet wit flink geschrokken zijn. We hopen dat deze simultaanséance het schaken (op school) zal bevorderen. Een aantal leraren bevindt zich op het goede pad en laten ze deze schone zaak steunen. Er hoeft nu niet meteen een overdreven schaakmanie te ontstaan, maar iets meer aandacht voor dit spel lijkt wenselijk.

Helaas heeft het schaken te kampen met enige vooroordelen: het staat intellectueel; je moet een tik hebben als je deze sport beoefent en heb je deze niet, dan krijg je die wel. Sterk overtrokken natuurlijk maar uit deze vooroordelen blijkt wel dat aan schaken een tamelijk hoge verstandelijke waarde wordt toegekend. Deze vooroordelen vloeien overigens niet automatisch voort uit het schaakspel zelf. Men bedenke: schaken leren is even makkelijk als klaverjassen, goed schaken is even moeilijk als bridgen. De enige eerlijke reden om niet te schaken is dat je dit spel niet leuk vindt. Smaken verschillen nu eenmaal, je zou net zo goed naar Bar Williams kunnen gaan om een partijtje te biljarten. Uit de grote opkomst voor de simultaanséance blijkt dat er beslist belangstelling voor schaken is. Zou een schaakbord in de wiskundebibliotheek te veel gevraagd zijn?

Reakties graag!!

Stef Ott en René Mul.



### PAS OP HET PLEIN

=====

Het Leidseplein, in het hele land beroemd als kultureel en uitgaanscentrum, dreigt te verloederen.

"Het plein van de 15.000 stoelen, van de zoekers en burgers, kunstenaars en inmensen, studenten en pleinjeugd, de sjiek en internationale set, de homofielen", aldus Nico Polak in Het Vrije Volk. Kortom, het plein van alle Amsterdammers en ieder die Amsterdam bezoekt, overal vandaan. Het plein van de tolerantie van de Amsterdamse mentaliteit.

Maar wat gebeurt er: Het lijkt erop dat dit plein ten onder moet gaan. Ten onder moet gaan aan een vreemd gemeentebesluit. De gemeente verzuimt om een bestemmingsplan voor het gebied rond het Leidseplein en langs de Weteringschans (en voor andere gebieden) te maken. Het resultaat hiervan is dat verschillende rijke zakenmensen aan de gebieden zitten te trekken om er te investeren en er heel erg veel geld uit te halen. Niemand weet waar hij aan toe is en of hij ergens voor moet vechten. Als de zakenlieden hun zin krijgen dan wordt het Leidseplein een gebied voor alleen rijke mensen. Het vrolijke levendige spontane plein voor iedereen zal er dan niet meer zijn.

De gemeente wil via dit soort vruchtbare gebieden veel geld vangen om zeer grote verliezen die ze maken door miskleunen bij o.a. het grondbeleid weer enigszins goed te maken. Dit is te begrijpen maar toch mag dit niet ten koste gaan van gebieden die voor de stad van groot belang zijn.

De gemeente doet alles achter de rug van het publiek om. Plannen en besluiten worden pas meegedeeld als de besluiten al genomen zijn of de plannen haast niet meer te veranderen zijn door allerlei toezeggingen. Mensen die er bij betrokken zijn hebben nauwelijks tijd om de zaak te onderzoeken en zich te groeperen in actiegroepen. De gemeente verzuimt om informatie te geven. Er is totaal geen inspraak, de gemeente houdt geen rekening met wat de stadsbewoners willen.

#### Het plan Bouwes

Het meest actuele en momenteel in verhitte discussie gehuld is het plan Bouwes. De heer Bouwes - o.a. hoteleigenaar in Zandvoort - is een van de net genoemde zakenlieden. In 1959 hoorde hij via een kennis dat het huis van bewaring en het kantongerecht bij het Leidsebosje zouden verdwijnen, omdat de Bijlmerbajus hun functie zou overnemen. Hij wilde nu ook wat woningen, het wijkgebouw en Paradiso afbreken om daar een groot hotelcomplex neer te zetten. Hij maakte B. en W. warm voor zijn plan en dezen stonden er niet negatief tegenover. In de loop der jaren veranderde zijn plan herhaaldelijk (soms op verzoek van B. en W.). B. en W. deed in deze tijd al verschillende toezeggingen aan de heer Bouwes. Het huidige plan is nog steeds een "log gevaarte" van grote gebouwen die dicht op elkaar staan.

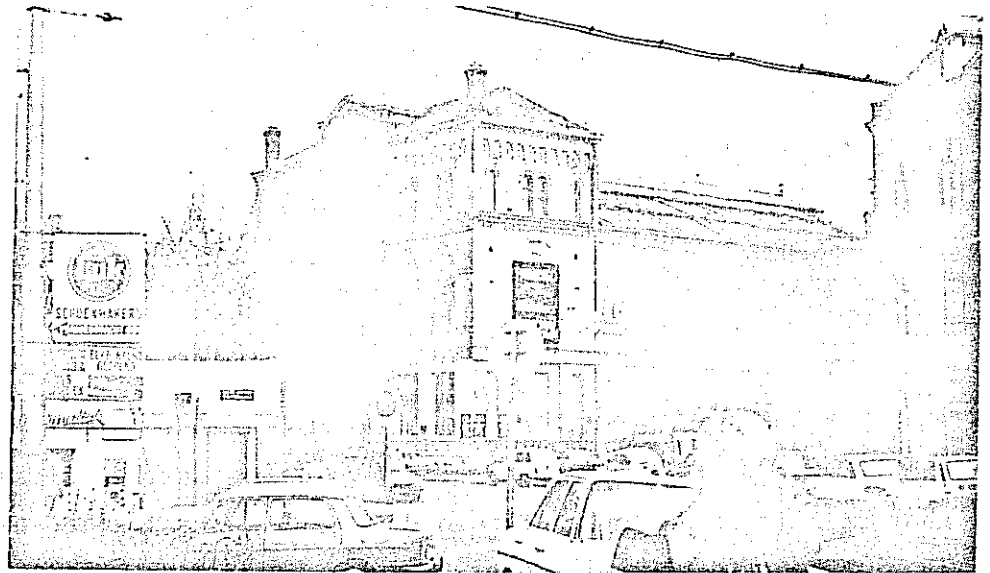
Het moet gaan bevatten:

- een winkelcentrum, met dure boetieks. Als s'avonds het geld verdiend is dan gaat dit stukje Leidseplein op slot.
- een theatertje of bioscoopje en een conferentiezaal.
- een hotel, terwijl er de laatste tijd al verschillende dure hotels bijgekomen zijn. De gemiddelde bezettingsgraad van de Amsterdamse hotels is bovendien nog geen 40 %, terwijl die voor een gezond bedrijf 65 % moet zijn. Maar daarom wordt het grootste gedeelte ook

- hotelappartementen voor hoofdzakelijk rijke zakenlieden (uit het buitenland?) die een jaartje in Amsterdam moeten verblijven. Zij zullen de heer Bouwes heel veel geld opleveren, want de appartementen zijn peperduur.
- binnenhoven en passages en
- een parkeergarage in de binnenring van de stad, terwijl de gemeente de auto's uit de binnenring wil weren en het openbaar vervoer wil bevorderen. Een parkeergarage blijft een trekpleister voor auto's. Bovendien staat op 10 minuten lopen van het Leidseplein een parkeergarage al jaren driekwart leeg is.

Alles van het plan is voor de poen, niets voor de gewone mensen. Het plein wordt ten prooi gegeven aan de kommersie, het moet een wereldhandelscentrum worden. Het plan is verzonnen door één architect, dus maar van uit één ooghoek bekeken en in één stijl. De stad wordt zo niet afwisselend maar monotoon. Het huis van bewaring heeft geen functie voor het plein en nu het verdwijnt kan de grond nuttig en voor meer mensen, ook het gewone volk, gebruikt worden.

Voor het plan moet ook Paradiso afgebroken worden. Paradiso is geloof ik nog steeds een groot misverstand. Het is begonnen als hippiescentrum waar je niet mocht komen van je ouders omdat de mensen er niet netjes uitzagen en omdat er hasj gerookt werd. Maar Paradiso is uitgegroeid tot een volwaardig muziekcentrum. Er komt vooral jeugd omdat de hoofdmoot popmuziek is. Verder zijn er ook jazzkonserten en er komen zelfs wel klassieke groepen. Behalve de grote zaal zijn er ook nog andere ruimten en er wordt meer georganiseerd dan alleen konserten. Het gebouw (de sfeer), de capaciteit en de goede acoustiek maken het gebouw tot enige geschikte ruimte voor volwassen popmuziek, waar geen alternatief voor te vinden is. Buiten heeft niemand last van de muziek binnen. Door zijn speciale bouw heeft het gebouw nog monumentale waarde ook. Zou dit gebouw afgebroken moeten worden voor de uitrit van de parkeergarage? Voor deze groep van de bevolking mag die ene ruimte toch wel blijven.



#### Aktiegroep Bouw - es - wat - anders

Toen de serieuze plannen van Bouwes aan het daglicht kwamen werd in allereil de actiegroep Bouw - es - wat - anders opgericht. Dit mocht niet, een grote lelijke betonmassa op de plaats waar een aantal fijne 19e eeuwse bouwwerken stonden. De ruimte kan wel beter gebruikt worden. Ze onderzochten de zaak, zetten de mistoestanden op een rijtje en kwamen zo tot de volgende eisen:

1. Stop dit plan Bouwes
2. Inspraak
3. Een bestemmingsplan
4. Een Leidseplein voor alle Amsterdammers
5. Een sociale grondpolitiek
6. Paradiso moet blijven
7. Geen parkeergarages aan de binnenring
8. Behoud groen karakter Singelgrachtshoek (Moet ook verdwijnen als B. en W. hun politiek zo doorvoeren).

De medewerkers van Bouw - es - wat - anders informeren het publiek, hielden enquetes en brachten drie alternatieven tegenover het plan Bouwes. Deze alternatieven houden met veel meer Amsterdammers rekening en ze staan nog geheel open voor discussie. Als dit artikel verschijnt is hoogstwaarschijnlijk al een boekwerk uitgekomen van het planburo Bouw-es-wat-anders met daarin o.a. de alternatieven helemaal uitgewerkt met financiële berekeningen erbij. Dit rapport is voor een paar gulden te verkrijgen op het planburo en in verschillende boekhandels. Veel meer informatie dan in dit artikel over het Leidseplein, de alternatieven - met tekeningen - en de uitgangspunten van de actiegroep staan in hun krantje. "Pas op het plein". Ik zal een aantal exemplaren van het krantje aan het prik-bord in de gang hangen voor de belangstellenden.

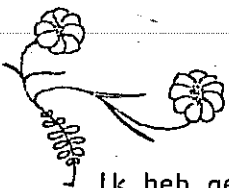
Als de krantjes op zijn, als je wat wil weten, als je wat wil doen of als je alleen maar je solidariteit wil tonen door een handtekening te plaatsen en een enqueteformulier in te vullen dan ben je altijd van harte welkom op het hoofdkwartier van het Planburo. Tot eind December, bovendien ook bij de tentoonstelling "Aanval op het Leidseplein", in de Leidsestraat 5. Dagelijks geopend van 10.00 - 17.00 uur en ook op donderdagavond. Er zijn foto's, tekeningen, maquettes, dia's en liedjes over het Leidseplein, het plan Bouwes, de alternatieve plannen, andere Amsterdamse plannen en de city-vorming in de binnenstad.

Werk mee. De gemeente wil nog steeds geen aandacht schenken aan de actiegroep en de publieke opinie, maar als je nu reageert zijn we misschien nog op tijd om dit te veranderen en de plannen van Bouwes tegen te houden.

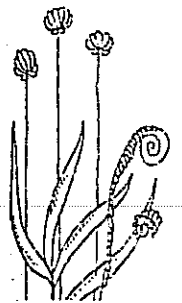
Het Leidseplein kan dan de functie die het nu heeft, het plein van alle Amsterdammers, houden en uitbreiden. En zo hoort het volgens mij.

André Guit (5 havo).

## AAN ANTOINE III



OCH, DCH, OCH, ANTOINE TOCH.



Ik heb geprobeerd je stukje serieus te lezen, maar je zult me moeten helpen want er zijn een heleboel dingen die ik niet begrijp. Ik zal proberen ze op een rijtje te zetten. Je schrijft:

"Zij moeten het hebben van overredingskracht, tact en een juist inzicht in de situatie. Ik beweer niet dat het ze daaraan ontbreekt en dat ik het laatste in pacht heb. Toch kan het geen kwaad, mèn ik, alles nog eens op een rijtje te zetten."

Wat is dat "alles" ? Ik zou verwachten dat het sloeg op de overredingskracht, de tact en het juiste inzicht, maar dan begrijp ik de rest van het stuk niet.

"Onwil. Harry Prick, neerlandicus en Van Deysselkenner, verweet de leraren Nederlands eens dat ze teveel voor de T.V. hangen in plaats van zich bezig te houden met literatuur (d.w.z. met zijn publicaties van en over Van Deyssel). Zo reageer je als vak-idioot al gauw.

Als je het stuk tussen haakjes weglaat, en dat mag want dat is jouw interpretatie, waar slaat dan het woord vakidoot op ?

"Degenen die wel extra tijd in overijvsvernieuwing willen steken, moeten beseffen dat er collega's zijn met andere hobbys dan het ontwikkelen van betere lesmethoden."

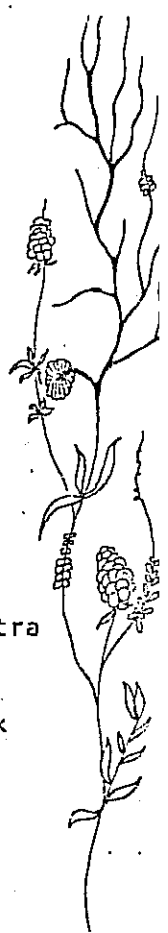
Als je van docenten de opdracht krijgt om iets te doen aan het probleem leren lezen, ben je dan met een hobby bezig ?

"En nu is het juist deze, niet door de docenten gewilde, ontwikkeling die om extra inspanning van de leraar vraagt."

Mag je van de leerlingen, die deze ontwikkeling ook niet gewild hebben, wel extra inspanningen verwachten ?

Over dat onderzoek zou ik pas wat kunnen vragen als ik het gelezen had, maar ik weet niet waar ik het zou moeten vinden. Laatste vraag, waar gaat je stuk over en waarom is het voor ons geschreven ?

Mieke Maasen.



## een cadeau van zeven miljoen . . . .

Onder deze titel droeg prof. Hattinga Verschure in december 1971 de school, dat wil zeggen het gloednieuwe gebouw, over aan de schoolgemeenschap, speciaal aan de leerlingen.

Al de mensen die zo enorm veel inspanningen hebben geleverd om dat schoolgebouw neer te zetten, zijn er van uitgegaan dat zo'n kostbaar gebouw door alle gebruikers wel met zorg behandeld zou worden.

Het schoonhouden van dit gebouw is een omvangrijke taak, die met veel inzet wordt vervuld door de firma die daarvoor al vele jaren bij ons werkt. Het is ook een zeer kostbare zaak, dit schoonhouden. Jaarlijks gaat daar meer dan vijfentachtigduizend gulden mee heen. Een geweldig bedrag! en een van de grootste posten op onze begroting.

De laatste maanden echter blijkt het schoolgebouw dusdanig vervuld en vernield te worden, dat de schoonmakers aan hun eigenlijke werk niet meer toekomen: zij zijn uren bezig met vuil te ruimen en zakken te slepen. Zij overwegen ernstig, er mee te stoppen, omdat zij de vuiligheid niet meer verwerken kunnen zonder extra personeel in te zetten - wat uiteraard onbetaalbaar is.

De schoolleiding schaamt zich tegenwoordig voor de onvoorstelbare troep die uit gangen en lokalen elke avond te voorschijn komt. Om over de cour maar te zwijgen. In het januari-nummer gaan wij gedetailleerd op de zaak in.

Natuurlijk beramen wij harde maatregelen om deze ellende het hoofd te bieden, maar wij zagen veel liever dat ieder uit zichzelf inziet dat dit zo niet kan ... en niet hoeft.

Waar zijn toch al die leerlingen die thuis hun klokhuizen op de grond laten vallen en hun broodkorsten achter de verwarming stoppen ????

# Witkar

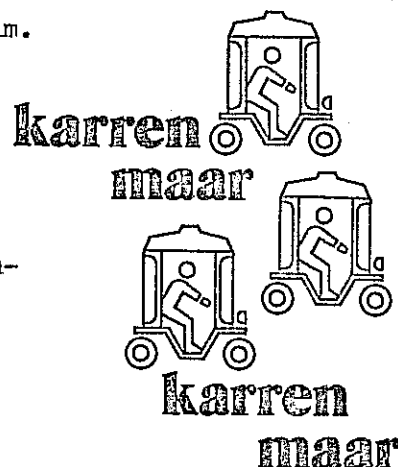
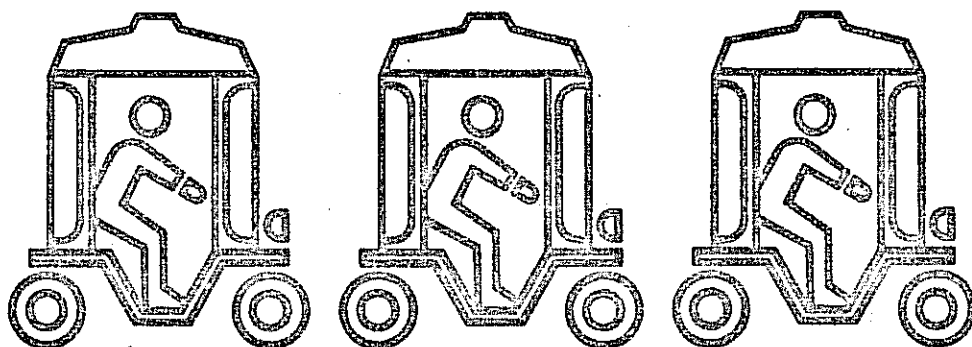
INFORMATIE EN PROMOTIE tel. 020-233341

(Omdat de Heer Buhre, werknemer aan onze school, zijn oranje eend aan de wilgen wil hangen, als hij de binnenstad binnentrekt, hier nog wat over Witkar, het alternatieve vervoermiddel van Amsterdam. Heer Buhre zal, volgens goedingelichte kringen, zeer binnenkort toetreden tot de elitegroep van vooruitstrevende milieubewuste sympathisanten van Witkar. Wij juichen dit daarom zeer toe !! Maar wij zouden ook in de toekomst willen juichen ! Wij denken hierbij aan mogelijke verdere positieve reacties van het lerarenkorps, en natuurlijk ook aan die van de leerlingen.

Het is evenwel niet noodzakelijk om de leeftijd van 18 jaar te hebben bereikt, om Witkar-aanhanger te zijn. Een Witkar-sympathisant vinden we namelijk in alle leeftijdsgroepen. Het aantal leden is sinds het vorige Bolwerk uitgekomen is, al weer met 500 gegroeid tot 4000, een enorme stijging. Het is ons gebleken, dat als men er tegenwoordig "bij wil horen" buiten een abonnement op een min of meer op culturele grondslagen gebaseerd blad (Hollands Diep of Avenue) ook de lidmaatschapskaart van Witkar C.V. in je bezit moet hebben. Een vreemd, maar bemoedigend verschijnsel. Zeer binnenkort gaan we over op een totaal geautomatiseerd Witkar-systeem. Dan zijn alle magnetische sleutels, met daarop in code je naam, adres, gironummer en leeftijd, uitgedeeld aan leden van Witkar. De computer draait al, en kan eigenlijk zo beginnen. Aan het bedrijfsleven is gevraagd om meer geld in dit unieke project te steken, zodat er meer witkarstations (per stuk inclusief alle installaties FL. 100.000,-) in gebruik kunnen worden genomen. Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat doet ook al met grote bedragen mee, en de gemeente Amsterdam heeft toestemming gegeven voor het bouwen van 5 stations. Kom eens kijken op een witkarstation, ze zijn op het spui, elandsgracht, amstelveld en oudebrugsteeg te vinden en zijn dagelijks open van 11.00 - 17.00 uur. Als over een tijdje alles automatisch, met de computer, werkt, zijn er meer stations 24 uur per dag open, en kan Witkar pas echt goed werken.

Harm Ploeger, Hein van Weeren, Witkarleden.

Witkar  
St. Olofspoort 4  
Amsterdam  
Tel. 020-23 93 41



Witkar

Amsterdam, 9 december 1975

Commissie ter bevordering van het zelfstandig reizen van leerlingen.

Aan alle leerlingen van het Pius X Lyceum en andere geïntereerden.

Mijne Dames en Heren,

Het vorig schooljaar hebben enkele enthousiaste leerlingen voor het eerst een buitenlandse reis georganiseerd, n.l. Griekenland, Joegoslavië, Oostenrijk en Duitsland. De reis werd in de zomervakantie gemaakt.

Gezien de positieve reacties en de vragen van enkelen van nu willen wij graag na- gaan of er ook dit jaar weer voldoende belangstelling bestaat voor een dergelijke supertrip. Zie dit schrijven derhalve als een serieuze opinipeiling waarmee noch wij, noch jizelf definitieve verplichtingen op ons/je nemen.

Enkele uitgangspunten-nuttig om de bedoeling en de sfeer te kunnen bepalen- zijn:

1. Een deelnemer is vrij in het beslissen of hij wel of niet meedoet aan de basis- proqrammapunten, zoals excursies, het op- en afbreken van tenten, of het zich verplaatsen van de ene camping naar de andere camping. Naast het groepsdeel blijft er telkens voldoende tijd over voor individuele activiteiten, zoals het uitbreiden van het excursieprogamma, het leggen van persoonlijke contacten en het op een camping-gaz- brandertje + tankje bereiden van eten.
2. Vervoer gaat per vliegtuig en bus, dus niet per trein, met dien verstande, dat het vervoer tussen de verschillende campings niet per vliegtuig gaat.
3. Er wordt gebivakkeerd in eenvoudige, dubbeldaks trekkerstentjes (met de daarbij behorende beperkingen tegenover de overige campinggasten o.a. gehorigheid in de nacht)
4. De verzorging zal bestaan uit het aanwezig zijn bij het vertrek naar een andere camping van heet water voor het zetten van thee. De maaltijden zijn niet bij de prijs inbegrepen.
5. Reisverzekering, bagageverzekering, annuleringsverzekering, luchthavenbelasting campingkosten en enkele excursies zijn bij de prijs inbegrepen.
6. De organisatoren stellen zich niet aansprakelijk voor de schade, ontstaan door het niet naleven van vantevoren opgestelde regels, en natuurrampjes.
7. De reis wordt in de zomervakantie gehouden, en duurt  $\bar{y}$ ,  $\ddagger$  drie (vier)-entwintig dagen.
8. Ofschoon de hele sfeer vooral prettig en ontspannen dient te zijn, is de deel- nemer niet verplicht aan activiteiten, die tegen zijn persoonlijke mening in- druisen, mee te doen.
9. De prijs zal liggen tussen de FL. 600,- en FL. 750,-.

blokletters s.v.p.

HIERLANGS AFKNIPPEN

Ondergetekende .....(naam) uit.....(klas) verklaart, op de hoogte te zijn van het feit, dat de reis BUITEN de verantwoording van de leiding van het Pius X Lyceum valt, en wil :

Nadere informatie/ een persoonlijk gesprek / de voorlichtingsavond bijwonen. \*)

Ondergetekende heeft serieuze belangstelling voor de reis naar TURKIJE / ITALIE \*)

Inleveren in de COPYBUS reacties op dit schrijven zullen serieus in behandeling worden genomen.

\*) enkellijnig doorstrepen, wat niet van toepassing is.

(handtekening) .....

H.J.A. van Weeren, H.G.M. Ploeger

LANG LEVE ONZE SCHOOLGEMEENSCHAP

Op een andere plaats in deze aflevering van Bolwerk staat een artikel van onze oude rector (oud in de zin van voormalig) waarin hij, naar ik vermoed, zijn vreugde en dankbaarheid uitspreekt voor de wijze waarop de school afscheid van hem heeft genomen. Ik ken, op het moment dat ik dit schrijf, de inhoud niet en er bestaat dus een gevaar van een doublure. Ik neem dat risico zonder al te veel zorg, want het aspect waar het mij om gaat, is van zo veel belang dat er best twee keer over mag worden gesproken.

In het laatste nummer van het weekblad De Tijd staat een artikel dat de balans tracht op te maken van de liturgische vernieuwing die in de afgelopen vijftien jaar in de Nederlandse kerkprovincie heeft plaatsgevonden. Van Kilsdonk wiens mening mede wordt gegeven, formuleert dan ongeveer het volgende: "Elke gemeenschap heeft op momenten van vreugde of droefheid behoefte aan samenkomen om elkaar volgens vaste patronen te bevestigen in elkaars bijeenhoren".

Wel, het Pius X-lyceum is bijeen geweest. Het programma was in het algemeen volgens een vast patroon opgezet: sport, cabaret, toneel, culturele middag, religieuze viering. Binnen dat vaste patroon is er door alle geledingen van de school niet alleen hard gewerkt, maar ook op een hoog peil opgetreden. Het was natuurlijk voor Ed. Koster, maar een zeer sterk neveneffect was en is m.i. de vergroting van het gevoel met elkaar te werken, bij elkaar te horen. Denk eens aan de culturele middag: al die mensen die, van harte toegeklapt, zoveel dingen deden die hen op een onverwachte, nieuwe wijze deden kennen en samen met een propvolle zaal een sfeer opbouwden die alleen maar impulsen kan geven voor de toekomst.

Maar er waren ook nieuwe elementen in het oude patroon. Bijvoorbeeld de versiering, door ouders en leerlingen met zoveel succes opgebouwd, dat onmiddellijk in de feestweek een handtekeningen-actie startte om dit blijvend te maken. En nu reeds leven er gedachten om er uitbreiding aan te geven. Opnieuw een vrucht van de week die voor de toekomst hoop geeft. Een andere gebeurtenis was het optreden van het schoolkoor; wanneer dit enthousiasme en dit peil bewaard kunnen blijven -wat iedereen vurig moet hopen-, is er weer versterking van de school als meer dan een lesinstituut bereikt. En ten slotte, al leeft de mens niet van brood alleen, gezamenlijk eten neemt niet voor niets bij allerlei gebeurtenissen zo'n grote plaats in. Het ontbijt werd onverhoeds door aankleding en stemming een van de hoogtepunten.

Het is een goed gebruik dat er na afloop mensen bedankt worden. Bij zo'n hoeveelheid activiteiten zou je dan eigenlijk vrijwel de gehele leerlingenlijst, docenten- en beambtenlijst en een reeks ouders moeten opnoemen. Want allen hebben actief of passief onze school meer bijeen gebracht. Daarom slechts een naam: bedankt Ed. Koster dat je zo'n school hebt gevormd dat de kansen voor de toekomst voor het oprapen zijn. Lang leve onze schoolgemeenschap.

N.C. Wegbrans



## ZOALS EEN MENS

Voor Karen Ann Quinlan

Broer, ik kan niet verder jagen,  
Of terugkeren van de jacht.  
De prooi die ik besloop,  
Heeft mij besprongen, mij verwond, buit gemaakt.  
Ik kan niet verder gaan,  
Voor mij is geen thuiskomst meer.

Maar, Broer, help mij te gaan,  
Zoals de wolken, die brengen  
De regen naar de zee,  
En geen regen of wolk meer zijn,  
Maar water, druppels in de zee.

Ach, Broer, de bladeren maken de wind.  
Maar de wind wacit weg  
De bladeren, die hem wekten uit stilte,  
En zij ruisen niet meer.

Maar ik heb geen angst, Broer.  
Een hert haat niet zijn jager.  
Hij kent slechts het gevaar,  
Niet zijn jager, zijn leven.

Och, Broer, eerbied voor het leven  
Is toch eerbied voor de dood.  
Want leven is moeten sterven  
En doden hebben geleefd.  
En zijn de bedroefde tranen,  
Die nu uit mijn ogen stromen,  
Niet erger dan het stervende bloed,  
Dat uit mijn hart zal stromen,  
Uit de wond, die jij moet slaan,  
Om mij te helpen  
Als de wolken in regen op te gaan  
Als Mens een goededood in te gaan.

Titus Maria Williams

